Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

30 ЧЭРВЕНЯ 2021 г.

СЕРАДА

№ 122 (29491)

КАРЭСПАНДЭНТЫ — НА ДЗЯЖУРСТВЕ З ДАІ 3

ШТО ТРЭБА ВЕДАЦЬ ПРА ІНДЫЙСКІ ШТАМ «КАРОНЫ»? 6

З першых вуснаў

«ВЫ НОВАЕ ПАКАЛЕННЕ ДУХОЎНА МОЦНАГА НАРОДА»

Пра што гаварыў Прэзідэнт выпускнікам

Фота БелТА.

Бадай, такога россыпу ззяння сталічны выставачны цэнтр «Рамонак» не бачыў даўно. Прынамсі, з мінулага Рэспубліканскага балю выпускнікоў устаноў вышэйшай адукацыі. Ззялі ўпрыгожванні і атласныя тканіны на вячэрніх сукенках дзяўчат, першыя зоркі на лейтэнанцкіх пагонах былых курсантаў, але самымі яркімі былі вочы выпускнікоў. У кагосьці яны свяціліся ад мар пра новыя поспехі, у кагосьці — ад слёз развітання з сябрамі-аднагрупнікамі. Гэта лета асаблівае для кожнага з іх — шмат чаго ўпершыню. Яны ўжо атрымалі свае першыя дыпломы, накіраванні на першае працоўнае месца, а ў дарослае жыццё іх адпраўляе асабіста кіраўнік краіны.

Традыцыйнае мерапрыемства для найлепшых выпускнікоў у гэтым годзе складалася з дзвюх частак — афіцыйнай і нефармальнай. Першая адбылася ў Палацы Незалежнасці, дзе ўшанавалі выдатнікаў вучобы і іх педагогаў. Нефармальная частка ўяўляла сабою прыём ад імя Прэзідэнта ў выставачным цэнтры на праспекце Пераможцаў (так званым «Рамонку»). Сёлета на ўрачыстасці запрасілі амаль 280 чалавек з усёй краіны. Сярод іх — не толькі выпускнікі, але і тыя, дзякуючы каму іх поспехі сталі магчымымі, — кіраўнікі ВНУ і выкладчыкі.

«Пазіраючы на вас — такіх прыгожых, маладых і ўжо паспяховых, — я адчуваю пачуццё гонару за Беларусь (не ўсё яшчэ страчана), за тых, хто стварыў незалежную краіну, у якой нашы дзеці атрымліваюць годную адукацыю, а найлепшыя з найлепшых адзначаюць свае першыя поспехі на такім высокім узроўні. Выпадковых людзей у гэтай зале сёння няма», — пачаў сваё выступленне ў Палацы Незалежнасці Прэзідэнт.

Ён сказаў, што ганарыцца бацькамі прысутных выпускнікоў, якія выгадавалі выдатных людзей, педагогамі і выкладчыкамі, якія дапамаглі студэнтам знайсці сябе і, канешне, кожным з выпускнікоў.

Па словах Аляксандра Лукашэнкі, зразумець сваё прызначэнне — гэта найскладанейшы выбар, які маладыя людзі ўжо зрабілі. «Засвоіць прафесію — вялікая праца. І вось вы ўжо трымаеце ў руках дыплом аб вышэйшай адукацыі, дыплом, аб якім вы марылі доўгія гады. Шчыра вас віншую і жадаю хутчэй пераадолець чарговую вяршыню — стаць прафесіяналам у сваёй справе, перайсці на новы ўзровень жыцця, дзе ваш рэальны статус будуць вызначаць не колькасць падпісчыкаў і лайкі, а павага людзей, у тым ліку будучых калег», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён падкрэсліў, што прызнанне і павагу заслужыць магчыма толькі сумленнай і карпатлівай працай, сваёй прыстойнасцю і справядлівымі адносінамі да людзей.

«Вядома, я разумею, што атмасфера свята не схіляе да сур'ёзных размоў. Але тым не менш... Вы, яшчэ раз адзначу, сталыя асобы. Ёсць думкі, якія я як Прэзідэнт павінен данесці да вас менавіта зараз. ***Не мы выбіраем час, а час выбірае нас. У кожнага пакалення свае выклікі. Яны фарміруюць характар не толькі асобна ўзятага чалавека, але і ўсёй нацыі***, — адзначыў кіраўнік краіны. — Вам ёсць на што абаперціся. ***Вы новае пакаленне духоўна моцнага народа, які захаваў нацыянальную ідэнтычнасць, не маючы ўласнай дзяржавы на працягу стагоддзяў»***.

Прысутным Прэзідэнт нагадаў, што яны — нашчадкі герояў, якія ў страшнай вайне разам з брацкімі народамі абаранілі родную зямлю і выратавалі Еўропу ад нацызму.

«Ведаеце, многія кажуць: «Багатая краіна, бо ў яе ёсць нетры. У нетрах шмат чаго: і газ, і нафта, і золата. Багатая нацыя». Няма нічога даражэйшага за той подзвіг, які здзейснілі нашы людзі. Ён нам абышоўся неймавернай цаной — кожнага трэцяга чалавека ў сярэдзіне мінулага стагоддзя мы страцілі. Дарагая штука. І яе неабходна берагчы і ёю ганарыцца», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

На яго думку, выпускнікі могуць ганарыцца людзьмі, якія з гонарам прайшлі выпрабаванні разрухай і нявызначанасцю 90-х, сваёй працай стварылі незалежную дзяржаву і працягваюць працаваць на карысць краіны.

«Іншымі словамі, ***у вас ёсць годны і магутны, як цяпер модна гаварыць, бэкграўнд. Бэкграўнд сучаснай беларускай нацыі***. Таму беражыце дасягнутае — мір, спрадвечныя традыцыі і нашы каштоўнасці. Беражыце гісторыю, якой мы сёння па праве ганарымся», — дадаў Прэзідэнт.

Кіраўнік краіны папрасіў маладых людзей у цяжкія для краіны перыяды быць асцярожнымі ў меркаваннях і ўчынках, каб праз гады не было сорамна за выказванні і рэпосты, якія забудуцца, але застануцца ў інтэрнэце.

«Няхай створаны вамі ў сетках віртуальны партрэт заўсёды паказвае, што нават у гэткім юным узросце вы думалі, гаварылі, дзейнічалі правільна, па-дзяржаўнаму, як належыць сапраўдным грамадзянам сваёй краіны. Асабліва гэта датычыцца тых, хто будуе самыя амбіцыйныя планы на жыццё. Бо хто ведае, якія кабінеты і якое крэсла вы зоймеце заўтра. Хтосьці з вас будзе стаяць замест мяне на гэтым месцы, і рыхтавацца трэба да гэтага. Таму вучыцеся ў першую чаргу думаць пра будучыню краіны і беражыце свой імідж, свой твар», — кажа Аляксандр Лукашэнка.

Ён нагадаў, што ва ўсе часы і зараз застаецца актуальнай прымаўка «Спачатку студэнт працуе на залікоўку, пасля яна — на яго». «Я вам гэта нагадаў таму, што вы сёння фарміруеце свой твар, свой імідж. Зрабіце так, каб, сфарміраваўшыся, ён заўтра працаваў на вас. І гэта будзе нармальна. І проста ведайце: калі мы, старэйшае пакаленне, кажам, што працуем на карысць Беларусі, гэта азначае — на карысць сваіх дзяцей, то-бок вас. Няма матывацыі мацнейшай за гэту. І няма нічога больш важнага, чым бачыць вас шчаслівымі», — акцэнтаваў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў выпускнікам мірнага, шчаслівага і паспяховага жыцця і быць вартымі тых, хто стварыў іх будучыню.

«У вас сёння вялікі дзень. Вы будзеце памятаць яго праз гады, але гэта толькі пясчынка ў вашым жыцці. Праз некалькі гадоў вы зразумееце, што гэта нават не прыступка ў вашым жыцці, як прынята казаць. Усё наперадзе», — сцвярджае кіраўнік краіны і падкрэслівае, што самае галоўнае для кожнага з маладых — лад будучай сям'і і дзеці.

Прэзідэнт падзяліўся: сустракаючыся з выпускнікамі, узіраючыся ў іх твары, бачыць упэўненых, амбіцыйных і мэтанакіраваных людзей. Паводле яго слоў, некаторыя з іх яшчэ не пачалі працаваць, а ўжо нароўні са сваімі выкладчыкамі адзначаны высокай узнагародай.

«Няхай і ў далейшым вам заўсёды спадарожнічае поспех, а побач будуць добрыя настаўнікі. Але калі раптам у пачатку працоўнага шляху не апраўдаюцца нейкія чаканні, не спяшайцеся расчароўвацца ў абранай прафесіі. Дайце самім сабе шанец. Можа быць, не адразу, але ўсё будзе: і прызнанне заслуг, і кар'ерны рост, і матэрыяльны дабрабыт. Усё і заўсёды атрымліваецца ў людзей, якія ідуць стойка да сваёй мэты, і ў людзей, адданых сваёй справе і краіне», — мяркуе Прэзідэнт.

СТАР. 2

Фота БелТА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Паўднёвая Карэя створыць «жалезны купал» для абароны ад КНДР

Паўднёвая Карэя распрацуе сістэму для абароны сваёй інфраструктуры ад магчымага артылерыйскага ўдару з боку КНДР. Аб гэтым паведаміла агенцтва «Ронхап» са спасылкай на Адміністрацыю праграмы абаронных закупак Рэспублікі Карэя (DAPA). Па звестках ведамства, камітэт па прасоўванні абаронных праектаў на чале з міністрам абароны Са Укам ухваліў праект коштам 2,89 трыльёна вон (2,56 мільярда долараў). Яго могуць запусціць у наступным годзе і завяршыць прыкладна ў 2035-м. Вайскоўцы задумалі зрабіць аналаг ізраільскай сістэмы «Жалезны купал». Яна прызначана для выяўлення, ідэнтыфікацыі і знішчэння пагроз — ракет малой далёкасці, артылерыйскіх снарадаў і беспілотнікаў. Таксама паведамляецца, што КНДР размясціла каля тысячы артылерыйскіх гармат, у тым ліку 240-міліметровыя рэактыўныя сістэмы залпавага агню (РСЗА), уздоўж дэмаркацыйнай лініі, якая падзяляе дзве Карэі. У дадатак Пхеньян у апошнія гады не раз дэманстраваў новыя тыпы ракет.

Бразільскіх вайскоўцаў адправяць у Амазонію для барацьбы з высечкай лясоў

Прэзідэнт Бразіліі Жаір Балсанару падпісаў указ, які дазваляе адпраўку вайскоўцаў у Амазонію ў рамках намаганняў па барацьбе з экалагічнымі злачынствамі і незаконнай высечкай лясоў. Аб гэтым паведаміў партал G1. Прадугледжваецца накіраваць сілавікоў у штаты Амазонас, Мату-Гросу, Пара і Рандонія, дзе яны прабудуць да 31 жніўня. Узброеныя Сілы будуць дзейнічаць у каардынацыі з мясцовымі ўладам і органамі аховы навакольнага асяроддзя. Раней у маі Нацыянальны інстытут касмічных даследаванняў паведаміў, што тэмпы высечкі лясоў у бразіль-

скай Амазоніі працягваюць павялічвацца. Паводле даных анлайн-платформы арганізацыі, сёлета ў красавіку знік 581 квадратны кіламетр лясоў, што на 43 працэнты больш за аналагічны перыяд мінулага года. У сакавіку высечка лясоў склала 368 квадратных кіламетраў, у лютым — 123 квадратныя кіламетры, у студзені — 86 квадратных кіламетраў. У канцы красавіка, выступаючы на кліматычным саміце, прэзідэнт Бразіліі паабяцаў перамагчы незаконную высечку лясоў менш чым праз дзесяць гадоў.

У Грэцыі раскрылі «крадзеж стагоддзя»

Паліцыя Грэцыі знайшла скрадзеныя больш чым дзевяць гадоў таму карціны мастакоў Пабла Пікасо і Піта Мандрыяна. Пра гэта паведаміла грэчаскае выданне «Прота Тэма». Гаворка ідзе пра творы «Жаночая галава» Пікасо і «Вятрак» Мандрыяна. Апошні быў створаны ў 1908 годзе, а карціна Пікасо была напісана ў 1939-м. Адзначаецца, што на адваротным баку палатна іспанскага абстракцыяніста ёсць рукапіснае прысвячэнне аўтара грэчаскаму народу за ўнёсак у барацьбе з нацызмам. Кошт дадзенага палатна дасягае 20 мільёнаў еўра. Абедзве карціны былі выкрадзены ў студзені 2012 года з Нацыянальнай галерэі, за дзень да яе закрыцця на капітальны рамонт. У СМІ гэта называлі «крадзяжом стагоддзя». У пошуку палотнаў удзельнічала Нацыянальная разведвальная служба. На дадзены момант вядома, што па справе аб крадзяжы твораў мастацтва затрыманы 49-гадовы грамадзянін Грэцыі. Супрацоўнікі праваахоўных органаў перашкодзілі яму вывезці палотны за мяжу для продажу на чорным рынку. Як вядома, у мінулым месяцы карціну мастака Пабла Пікасо «Жанчына, якая сядзіць каля акна» прадалі на аўкцыёне Christie's у Нью-Ёрку за 103 мільёны долараў.

ISSN 1990 - 763X

21122>

9 771990 763008

КОРАТКА

- **Дзяржузнагародамі ўганараваны 102 прадстаўнікі розных сфер дзейнасці.**
- У краіне прадоўжаны тэрмін, падчас якога можна павышаць цэны на дзіцячае харчаванне.
- **Бабруйск з 15 да 17 ліпеня прыме фестываль «Вытокі».**
- Больш за 30 тысяч паломнікаў прымуць удзел у Будслаўскім фэсце.
- **Стваральнік «Спадарожніка», дырэктар Цэнтра імя Гамалеі Аляксандр Гінцбург, лічыць, што перавакцыноўвацца ад ковіду давядзецца кожныя паўгода.**
- Гадавы курс распрацаваных лекаў ад хваробы Альцгеймера будзе каштаваць ад 56 тысяч долараў.
- **Дзень электратранспарту пройдзе ў «Вялікім камені» 16 ліпеня.**

Я зноў выбіраю «Звязду»

«ПАКАЗВАЕЦЕ ЖЫХАРОЎ ГЛЫБІНКІ, АДДАЯЦЕ НАЛЕЖНАЕ ЧАЛАВЕКУ ПРАЦЫ»

Пётр БІЛЕЦКІ, дырэктар ААТ «Мурава» Пружанскага раёна:

— Усёабдымная і ўсёпераможная лічбавізацыя, на першы погляд, зніжае актуальнасць друкаваных СМІ. Падаецца, нашмат прасцей і зручней у любы час дастаць свой гаджэт і атрымаць любую інфармацыю. Аднак бывае няпроста ацаніць праўдзівасць і вычарпальнасць дадзенай інфармацыі.

У гэтым сэнсе я прывык давяраць аўтарытэтным сродкам масавай інфармацыі, такім, напрыклад, як стагадовая «Звязда». У сваім даволі цесным графіку кіраўніка заўсёды знаходжу час, каб азнаёміцца са свежай друкаванай прэсай. Ваша газета ўжо шмат гадоў знаходзіцца ў падпісным пакеце нашай арганізацыі.

Варта адзначыць, што «Звязда» вельмі разнастайная па сваёй тэматыцы. Тут знойдзе для сябе прывабнае і карыснае

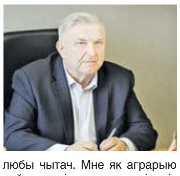

любы чытач. Мне як аграрыю найперш цікавыя выпускі, якія датычацца вытворчага кірунку. Ніколі не прапускаю старонкі, прысвечаныя сельскагаспадарчым прадпрыемствам, вы расказваеце пра гаспадаркі з усіх абласцей краіны. Не пакідаю па-за ўвагай артыкулы на грамадска-палітычныя тэмы. Заўсёды спыняюся на матэрыялах пра гістарычных дзеячаў і ў цэлым па гісторыі нашай краіны.

Хачу адзначыць прафесіяналізм і талент вашых журналістаў. Асабліва каштоўным падаецца, што матэрыялы яны рыхтуюць з месцаў, бываюць у глыбінцы, сустракаюцца з людзьмі, паказваюць іх на старонках. У сваёй газеце вы расказваеце нават пра аддаленыя вёскі, з матэрыялаў гучыць голас іх жыхароў, іх меркаванне. Не забываеце чалавека працы, аддаяце яму належнае ў сваіх публікацыях, за гэта мы вам і ўдзячныя. А яшчэ лічу важным падкрэсліць, што непаўторны родны каларыт любому матэрыялу «Звязды» дае якаснае беларускае слова. Адсюль цікавасць да газеты многіх і многіх людзей. Менавіта дзякуючы такім выданням, як ваша, друкаваныя СМІ не страчваюць запатрабаванасць і знаходзяць сваю аўдыторыю.

Калектыву «Звязды», з якой наша прадпрыемства звязвае шматгадовае плённае супрацоўніцтва, жадаю і далей трымаць высокую планку стылю, сучаснасць у газетнай справе ўдала спалучаць з захаваннем традыцый і досведу ранейшых пакаленняў.

«Вы новае пакаленне духоўна моцнага народа»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ён папрасіў выпускнікоў не спяшацца пакідаць сваю краіну: з'ехаць лягчэй, чым потым вярнуцца.

«На шляху стойкасці, мужнасці і цярпення хачу пажадаць вам веры ў сябе, мудрасці і ўдачы», — закончыў сваё выступленне Аляксандр Лукашэнка.

***

Прэзідэнт дадаў, што яго місія на балі — узнагародзіць найлепшых настаўнікаў і выпускнікоў, але ён упэўнены, што гэтага заслугоўваюць усе прысутныя.

Так, падзякі з рук Прэзідэнта атрымалі Алена Аўсіюк, загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі і прыкладной інфарматыкі Мазырскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя І. П. Шамякіна, Людміла Бяляева, загадчык кафедры паталагічнай фізіялогіі адукацыі Віцебскага дзяржаўнага ордэна Дружбы народаў медыцынскага ўніверсітэта, Валерый Еднач, дацэнт кафедры сельскагаспадарчых машын Беларускага дзяржаўнага аграрнага тэхнічнага ўніверсітэта, Андрэй Калагрыўка, дэкан факультэта горнай справы і інжынернай экалогіі Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта, Сяргей Марзан, дацэнт кафедры матэматычнага аналізу, дыферэнцыяльных ураўненняў і дадаткаў Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. С. Пушкіна, Андрэй Мікановіч, начальнік кафедры пажарнай бяспекі Універсітэта грамадзянскай абароны МНС, Алена Снапкова, загадчык кафедры педагогікі Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. А. Куляшова.

За выдатныя поспехі ў вучобе і актыўную грамадскую дзейнасць Падзякі Прэзідэнта аб'яўлены таксама Вераніцы Аляшкевіч, студэнтцы курса факультэта фізікі і інфармацыйных тэхналогій Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф. Скарыны, Рыгору Голубу, слухачу шостага курса ваенна-медыцынскага інстытута ў Беларускім дзяржаўным медыцынскім універсітэце, Валерыі Гукавай, студэнтцы чацвёртага курса Інстытута кіраўнічых кадраў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце, Кацярыне Дзябёлай, студэнтцы чацвёртага курса факультэта дашкольнай адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя М. Танка, Міхаілу Дзегцярэнку, студэнту пятага курса філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, Андрэю Кайко, курсанту чацвёртага курса факультэта міліцыі Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў, Мікіту Калядзічу, студэнту чацвёртага курса факультэта фізічнага выхавання Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта, Максіму Коршунаву, студэнту чацвёртага курса факультэта міжнароднага права «БІП — Універсітэт права і сацыяльна-інфармацыйных тэхналогій», Ілью Круку, студэнту чацвёртага курса факультэта традыцыйнай беларускай культуры і сучаснага мастацтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтва, Яўгеніі Левікінай, курсантцы чацвёртага курса авіяцыйнага факультэта Ваеннай акадэміі, Марыне Маркевіч, студэнтцы пятага курса факультэта ветэрынарнай медыцыны Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта, Арцёму Прыжкову, студэнту чацвёртага курса эканамічнага факультэта электрасувязі Беларускага ўніверсітэта харчовых і хімічных тэхналогій, Марыі Салаўёвай, студэнтцы пятага курса факультэта гуманітарыстыкі і моўных камунікацый Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П. М. Машэрава, Уладзіславу Сіняўскаму, студэнту пятага курса факультэта тэхналогій арганічных рэчываў Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта.

Выпускнікі ўзялі слова ў адказ. Яны падзякавалі Прэзідэнту за падтрымку і давер, магчымасці, што адкрываюцца для іх. «Абяцаем вам, што выпускнікі 2021 года прыкладуць усе сілы і будуць далей захоўваць і развіваць свабодную і моцную краіну, несці адказнасць за яе дабрабыт у імя гістарычнага мінулага, стабільнай сучаснасці і светлай будучыні», — казалі яны. Прадстаўнікі выпускнікоў падзякавалі таксама за заснаванне Дня моладзі і студэнцтва, што, па іх словах, павысіць статус студэнцтва і яго ролю ў грамадстве.

Святочны вечар працягнуўся ў нефармальнай абстаноўцы выставачнага комплексу «Рамонак», дзе ўдзельнікаў балю чакала святочная вячэра з выступленнем артыстаў.

Марыя ДАДАЛКА.

Аб'ядноўваць намаганні супраць пагроз

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з сакратаром Савета Бяспекі Расіі Мікалаем Патрушавым. На сустрэчы таксама прысутнічаў Дзяржаўны сакратар Савета Бяспекі нашай краіны Аляксандр Вальфовіч.

Мікалай Патрушаў знаходзіцца ў Мінску з афіцыйным візітам з 29 да 30 чэрвеня. Учора адбыліся двухбаковыя кансультацыі апаратаў саўбезаў Беларусі і Расіі. На парадку дня былі два пытанні — супрацьдзеянне гібрыднаму ўздзеянню на краіны і абмеркаванне пытанняў міжнароднай бяспекі. Таксама ў праграме візіту — сустрэча Мікалая Патрушава з беларускім калегам Аляксандрам Вальфовічам.

Прэзідэнт адзначыў, што ўважліва назіраў за выступленнямі і заявамі Мікалая Патрушава. І яны абсалютна супадаюць з поглядамі Аляксандра Лукашэнкі і айчынных спецыялістаў на падзеі ў Беларусі.

«Я вельмі рады, што вы ў тэме, паглыблены ў гэтую праблему. Я спецыяльна хацеў паразмаўляць з вамі сам-насам. Ёсць пытанні, якія пакуль нельга агучваць публічна. Але я хацеў бы, каб вы пра іх ведалі, таму што, верагодна, прыйдзецца працаваць і супрацьдзейнічаць па нейкіх кірунках разам», — сказаў Прэзідэнт.

Па яго словах, візіт Мікалая Патрушава актуальны ў кантэксце не толькі пытанняў бяспекі краін — ёсць што абмеркаваць і па ваенна-тэхнічным супрацоўніцтве, якому Аляксандр Лукашэнка апошнім часам удзяляў асаблівую ўвагу.

«Неабходна ведаць больш дакладна, як мы будзем супрацоўнічаць па некаторых канкрэтных кірунках. Думаю, што падзелімся з вамі інфармацыяй па найважнейшых пытаннях не толькі для Беларусі і Расіі, але і асобна для Беларусі, і асобна для Расіі, асабліва ў святле апошніх яскравых падзей, тых фактаў, якія абмяркоўваюцца ў сродках масавай інфармацыі», — дадаў кіраўнік краіны.

Мікалай Патрушаў адзначыў, што кансультацыі паміж апаратамі Саветаў бяспекі праходзяць рэгулярна. І ў дадзеным выпадку яны таксама планавыя.

«Мы будзем размаўляць пра гібрыдныя войны, пра рэгіянальную, міжнародную бяспеку, абстаноўку, якая складваецца вакол нашых краін. І, безумоўна, усё залежыць не толькі ад таго, што ў нас унутры краін адбываецца, а ад таго, якія сілы ўздзейнічаюць звонку», — падкрэслівае сакратар Савета бяспекі Расіі.

Паводле яго слоў, ёсць пагрозы і выклікі традыцыйныя (напрыклад, міжнародны тэрарызм, звязаны з ім экстрэмізм) і новыя (гэта кібератакі).

«На жаль, не разумеюць многія, што ніводная краіна не можа справіцца з гэтай пагрозай самастойна. Неабходна аб'ядноўваць намаганні. Будзем гэтую тэму развіваць і тлумачыць», — паведаміў Мікалай Патрушаў і выказаў меркаванне, што кансультацыі ў Мінску пройдуць паспяхова.

Марыя ДАДАЛКА.

❍ Каментарый у тэму

У размове з журналістамі Мікалай Патрушаў заявіў, што яго ацэнкі падзей у сферы бяспекі супадаюць з меркаваннем Прэзідэнта Беларусі.

«І мы, безумоўна, аб'ядноўваем і будзем аб'ядноўваць намаганні ў супрацьдзеянні выклікам і пагрозам», — падкрэсліў сакратар Савета Бяспекі Расіі.

Па просьбе журналістаў ён пракаментаваў сітуацыю ў Беларусі і адзначыў, што неабходна ўдзяляць увагу ўплыву на краіну звонку.

«Я сказаў пра пагрозы інфармацыйнай бяспекі. Неабходна ўдзяляць увагу неўрадавым і некамерцыйным арганізацыям, іх дзейнасці. Калі яны кажуць, што яны незалежныя, гэта абсалютна не так. Неабходна глядзець, адкуль яны атрымліваюць фінансы і перад кім трымаюць справаздачу, як гэтыя фінансы зрасходаваныя», — упэўнены Мікалай Патрушаў.

Па яго словах, у гэтым кірунку павінны працаваць, абменьвацца інфармацыяй і праваахоўныя органы, і спецслужбы нашых краін.

«І, канешне, мы разлічваем на грамадскасць, якая таксама нам дае інфармацыю. Тады мы разумеем, якую ролю яны (арганізацыі. — **«Зв.»**) іграюць, перад кім даюць справаздачу і якой мэты хочуць дасягнуць. Калі казаць аб Беларусі, то іх канчатковая мэта — змяніць дзяржаўны лад і ўладу ў Беларусі. Гэта мы назіраем апошнія часы. А вы, хто жыве ў Беларусі, бачыце гэта больш за іншых. Аналагічная сітуацыя — уплываюць на Расію», — паведаміў Мікалай Патрушаў.

Дзяржаўны сакратар Савета Бяспекі Беларусі Аляксандр Вальфовіч расказаў журналістам аб супрацоўніцтве з Расіяй.

«Вопыт у нашых расійскіх калег велізарны. Выклікі і пагрозы, рызыкі, якія характэрныя для Расійскай Федэрацыі, у поўнай меры навісаюць і над Рэспублікай Беларусь. Якраз зараз нашы апараты абмяркоўваюць гэтыя пытанні: пытанні міжнароднай бяспекі, як супрацьдзейнічаць гэтым выклікам і пагрозам, якія контрмеры прыняць», — акцэнтаваў увагу Аляксандр Вальфовіч.

Гэтыя пытанні, дадаў ён, будуць абмяркоўвацца і на сустрэчы спецыялістаў. Таксама ў фокусе ўвагі — ваенна-тэхнічнае супрацоўніцтва.

«Работа паміж апаратамі Саветаў Бяспекі Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі наладжана. Яна сістэмная», — рэзюмаваў Аляксандр Вальфовіч.

Новыя падыходы

З УЛІКАМ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАТРЭБ

Што прапануецца змяніць у сістэме догляду інвалідаў і пажылых

Пастаянная камісія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па працы і сацыяльных пытаннях правяла пасяджэнне круглага стала, дзе абмяркоўвалася ўдасканаленне падыходаў да сістэмы догляду інвалідаў I групы і пажылых грамадзян. У прыватнасці, удзельнікі звярнулі ўвагу на пытанні замацавання новага механізму вызначэння патрэбы грамадзян у сацыяльным абслугоўванні на аснове ацэнкі індывідуальных патрэб і ўмоў жыцця, прывязкі да рэальнай патрэбы прызначаць дапамогу падчас догляду, формаў падтрымкі для тых, хто ажыццяўляе догляд, бо такія людзі часта трапляюць у пенсіённую «пастку». У пасяджэнні прынялі ўдзел члены Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях, прадстаўнікі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, Міністэрства аховы здароўя, Міністэрства фінансаў, Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа.

НЕ Ў ДАМАХ-ІНТЭРНАТАХ, А Ў ХАТНІХ УМОВАХ

Старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па працы і сацыяльных пытаннях Людміла КАНАНОВІЧ адзначыла, што ў акругах да дэпутатаў грамадзяне звяртаюцца з праблемамі няпростага працэсу збору неабходных дакументаў, і надышоў час аблегчыць гэты працэс.

— Ужо сёння мы назіраем так званы феномен двайнога старэння. У першую чаргу старэюць людзі з інваліднасцю, а разам з імі тыя, хто іх даглядае. Павялічваецца працягласць жыцця, у выніку чаго становіцца больш пажылых адзінокіх і адзінока пражываючых грамадзян. Нам неабходна ўлічваць, што людзі, атрымліваючы сацыяльныя паслугі, прад'яўляюць новыя патрабаванні, і яны датычацца не толькі якасці і асартыменту, але і іх даступнасці. Для забеспячэння здаровага старэння нам неабходна аператыўна выяўляць вузкія месцы, якія можна спрасціць і палепшыць для чалавека пры атрыманні той ці іншай сацыяльнай паслугі. Задача на перспектыву — стварэнне магчымасці для аказання паслуг па доглядзе пажылых грамадзян і інвалідаў не ў дамах-інтэрнатах, а ў хатніх умовах, — падкрэсліла Людміла Канановіч.

ДОМА — КАЛЯ СОТНІ ПАСЛУГ

Начальнік галоўнага ўпраўлення сацыяльнага абслугоўвання і сацыяльнай дапамогі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяна ФЁДАРАВА расказала, што ў Беларусі пражывае амаль 1,5 мільёна пажылых людзей ва ўзросце 65+, у краіне каля 4 % людзей ва ўзросце 80+. Каля 564 тысяч чалавек мае групу інваліднасці, у тым ліку амаль 86 тысяч — I групу. Многія з іх маюць патрэбу ў староннім доглядзе — дапамозе ў правядзенні асабістай гігіены, адзяванні, прыёме ежы і іншым.

— Арганізацыя догляду пажылога чалавека — унутрысямейнае пытанне, і галоўная задача дзяржавы — стварыць умовы для выбару чалавекам і членамі яго сям'і прымальнай сістэмы догляду. Сёння сістэма догляду аб'ядноўвае паслугі тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, дамоў-інтэрнатаў, абслугоўванне ў замяшчальных сем'ях,а таксама выплату дапамогі па доглядзе інваліда I групы або чалавека, старэйшага за 80 гадоў. Паслугі аказваюцца як дома, так і ў стацыянарных умовах. Самай запатрабаванай формай сацыяльнага абслугоўвання і догляду ў пажылых людзей і інвалідаў з'яўляецца комплекснае сацыяльнае абслугоўванне дома, — адзначыла Таццяна Фёдарава.

Сёння такім чынам у тэрытарыяльных цэнтрах абслугоўваецца амаль 94 тысячы непрацаздольных грамадзян, 46 % з якіх — пажылыя людзі ва ўзросце, старэйшым за 80 гадоў. Колькасць атрымальнікаў надомных паслуг штогод павялічваецца — у сярэднім на 1 %. Гэта паслугі па арганізацыі харчавання, у тым ліку кармленне, аказанне дапамогі ў выкананні санітарна-гігіенічных працэдур, прыбірання жылля і шмат іншага. Тэрытарыяльныя цэнтры аказваюць пажылым людзям і інвалідам дома каля 100 паслуг. З іх палова накіравана на догляд.

Асаблівыя ўмовы абслугоўвання прызначаны адзінокім непрацаздольным грамадзянам, якія не маюць працаздольных членаў сям'і і, акрамя дзяржавы, ім дапамагчы няма каму. Малазабяспечаным адзінокім непрацаздольным грамадзянам (іх даход ніжэйшы за бюджэт пражытковага мінімуму — гэта 273 рублі) такія паслугі аказваюцца бясплатна. Летась бясплатна дома абслугоўвалася больш за 1700 непрацаздольных грамадзян. На ўмовах частковай аплаты — а гэта 60 % ад тарыфу, які ўстанаўліваюць аблвыканкамы і мінскі гарвыканкам, — паслугі атрымліваюць грамадзяне, даход якіх не перавышае 200 % БПМ (546 рублёў). На такіх умовах абслугоўваецца амаль 17 тысяч чалавек. Астатнім непрацаздольным грамадзянам (а іх большасць) сацыяльныя паслугі дома аказваюцца платна.

30 РУБЛЁЎ ЗА 20 ВІЗІТАЎ САЦРАБОТНІКА

Трэба сказаць, што тарыфы на сацыяльныя паслугі невысокія і не выходзяць за межы дадатковых выплат да пенсіі. Сёння за гадзіну работы сацыяльнага работніка давядзецца заплаціць ад 66 капеек (у Мінску) да 71 капейкі (у астатніх рэгіёнах). Такім чынам, кошт 20 візітаў сацыяльнага работніка ў месяц у сельскай мясцовасці — а гэта пяць візітаў на тыдзень — складае каля 30 рублёў.

З 2013 года ў нашай краіне інтэнсіўна пачалі развівацца паслугі сядзелкі. Гэта комплексная паслуга, якая ўключае знаходжанне побач з чалавекам на працягу пэўнага часу, а таксама дапамогу ў гігіенічных працэдурах і кармленні, уключаючы прыгатаванне ежы, назіранне за станам здароўя і забеспячэнне прыёму лекавых сродкаў, выкананне назначэнняў і медыцынскіх рэкамендацый. У абавязках сядзелкі — захаванне чысціні і парадку ў жыллі, камунікацыя з чалавекам, кантакт з яго блізкімі і інфармаванне аб яго стане. На паслугі сядзелкі могуць разлічваць непрацаздольныя грамадзяне, няздольныя сябе абслугоўваць і перасоўвацца. Гэтыя паслугі платныя. Частковая аплата, а гэта 60 % ад тарыфу, устаноўлена малазабяспечаным адзінокім непрацаздольным грамадзянам. Астатнія аплачваюць па поўным тарыфе. Гэта 1 рубель за гадзіну ў Мінскай вобласці, 2 рублі 76 капеек у Мінску, у астатніх рэгіёнах — 1 рубель 7 капеек. У 2020 годзе такія паслугі атрымлівала каля 3300 чалавек. Частковай аплатай паслуг карыстаўся 131 чалавек. Улічваючы важнасць такіх паслуг для пажылых людзей і інвалідаў, заканадаўства прадугледжвае вызваляць па рашэнні мясцовых органаў улады ад аплаты такіх паслуг. І летась 86 непрацаздольных грамадзян атрымлівалі паслугі сядзелкі бясплатна ў парадку выключэння.

Комплексны догляд, уключаючы медыцынскую дапамогу і сацыяльныя паслугі, аказваецца ў стацыянарных установах. Сёння гэта 92 дамы-інтэрнаты і 64 аддзяленні кругласутачнага знаходжання пры тэрытарыяльных цэнтрах. Дамы-інтэрнаты разлічаны амаль на 21 тысячу месцаў, аддзяленні кругласутачнага знаходжання — на дзве тысячы месцаў. На ўмовах поўнага дзяржзабеспячэння ў дамы-інтэрнаты пасяляюцца адзінокія непрацаздольныя грамадзяне, якія па медыцынскіх заключэннях маюць патрэбу ў пастаянным доглядзе, медыцынскай дапамозе, бытавым абслугоўванні.

НОВАЯ ФОРМА — ЗАМЯШЧАЛЬНАЯ СЯМ'Я

Новы для нашай краіны від догляду — замяшчальныя сем'і — развіваецца з 2017 года. Ён прадугледжвае сумеснае пражыванне і вядзенне агульнай гаспадаркі, прычым людзі не звязаны адносінамі сваяцкасці і паміж імі не ўстанаўліваюцца маёмасныя адносіны, не заключаюцца дагаворы пажыццёвага ўтрымання і дагаворы рэнты. Сёння ў Беларусі сацыяльным абслугоўваннем у замяшчальных сем'ях ахоплена 249 чалавек, створана 246 такіх сем'яў, прычым у 112 сем'ях памочнікам выплачваецца ўзнагароджанне па рашэнні мясцовых распарадчых органаў — у памеры бюджэту пражытковага мінімуму. Гэта людзі, якія ўзялі на сябе клопат аб інвалідах першай групы, якія страцілі здольнасць да самаабслугоўвання і перасоўвання.

Як адзначае Таццяна Фёдарава, у інвалідаў першай групы і пажылых людзей запатрабаваным застаецца догляд з выплатай адпаведнай дапамогі. Гэта форма падтрымкі членаў сямей, якія страцілі магчымасць зарабляць сродкі ў сувязі з ажыццяўленнем догляду. Яна была ўведзена ў 90-х гадах мінулага стагоддзя. Сёння ў ажыццяўленні такога догляду задзейнічана каля 32 тысяч чалавек. Права на атрыманне дапамогі па доглядзе маюць непрацоўныя працаздольныя грамадзяне, якія ажыццяўляюць пастаянны догляд інваліда першай групы або пажылога чалавека, старэйшага за 80 гадоў, з наступнымі абмежаваннямі: яны не павінны быць індывідуальнымі прадпрымальнікамі, не павінны працаваць, навучацца ва ўстановах адукацыі на дзённай форме атрымання адукацыі, не павінны атрымліваць пенсію, дапамогу па беспрацоўі, штомесячныя страхавыя выплаты.

— Аналізуючы пытанні і праблемы, якія ўзнімаюцца ў зваротах грамадзян, у камунікацыі з дэпутатам, аналізуючы практыку работы, мы бачым, што канцэпцыя выплаты дапамогі па доглядзе патрабуе асучаснівання. З 2018 года міністэрства распрацоўвае новыя падыходы па вызначэнні патрэбы грамадзян у сацыяльных паслугах і доглядзе на аснове ацэнкі індывідуальных патрэб і ўмоў жыццядзейнасці. Сёлета НДІ працы распрацоўвае механізм ацэнкі такой патрэбы ў доглядзе, рыхтуюцца прапановы аб удасканаленні сістэмы догляду з выплатай дапамогі. У першую чаргу патрабуе ўдакладнення і напаўнення тэрмін «пастаянны догляд», патрабуе перагляду пытанне догляду і занятасці, а гэта працоўная дзейнасць, вучоба, самазанятасць. Неабходна знайсці іншыя формы падтрымкі тых, хто ажыццяўляе догляд, паколькі выплата дапамогі не прадугледжвае налічэння страхавога стажу і людзі часта трапляюць у пенсіённую «пастку», — звярнула ўвагу Таццяна Фёдарава.

ПАТРЭБНАСЦЬ У ДОГЛЯДЗЕ ПЕРАГЛЕДЗЯЦЬ

Загадчык Цэнтра даследаванняў у галіне сацыяльнай абароны НДІ працы Наталля МІЛЬКОТА расказала пра ўкараненне механізму ацэнкі індывідуальнай патрэбнасці ў доглядзе:

— Ёсць складанасці, якія мы ўбачылі падчас даследавання. Найперш гэта аўтаматызм у прызначэнні дапамогі — няма прывязкі да рэальнай патрэбы. Выкарыстоўваецца пераважна катэгарыяльны падыход: інвалід I групы, старэйшы за 80 гадоў — значыць, маеш патрэбу. І атрымліваецца, што інвалід першай групы падпрацоўвае, але мае пастаянны догляд. Або чалавек, які ажыццяўляе догляд, афармляецца не таму, што суседу патрэбна дапамога, а таму, што трэба легалізаваць сваю дзейнасць. Якасць догляду — таксама праблема. Сёння адна з асноўных прычын спынення выплаты дапамогі — падчас маніторынгу выяўляецца, што догляду ўвогуле няма: не прыязджае чалавек, які атрымлівае дапамогу! Тут як варыянт рашэння — механізм вызначэння патрэбы.

Генеральны сакратар Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Вольга МЫЧКО адзначыла, што арганізацыя арыентуецца на групу інваліднасці, але можа «падхапіць» таго чалавека, які трапіў у стык заканадаўства. Распрацавана шэсць методык догляду людзей з рознымі праблемамі, у прыватнасці з дэменцыяй, пролежневымі ранамі, вядзецца навучанне сваякоў навыкам догляду. Чырвоны Крыж атрымлівае шмат водгукаў, асабліва ад тых, хто выхоўвае дзетак-інвалідаў. Пры гэтым рэсурс грамадскай арганізацыі не дазваляе сёння прысутнічаць у кожным раёне краіны, яна прадстаўленая толькі ў 70. Медыка-сацыяльная служба «Дапамога» налічвае 153 медыцынскія сястры, каля 80 малодшых медыцынскіх сясцёр і больш за 900 валанцёраў.

Намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Іван ЛАЎРЫНОВІЧ падкрэсліў, што праблема старэння насельніцтва актуальная для Беларусі, як і для іншых краін. Сёння 2474 тысячы чалавек атрымлівае пенсіі па ўзросце. Да 2030 года ў Беларусі будзе каля двух мільёнаў чалавек ва ўзросце 65+. І сістэма сацыяльнага абслугоўвання павінна ўлічваць іх патрэбы.

— У нас 20 тысяч чалавек знаходзяцца ў дамах-інтэрнатах. Апошнія 5—7 гадоў да 2019-га іх колькасць расла штогод на 3—5 %. Відавочна, што тая работа, якая вядзецца, прыносіць свае плады. Але нічога не стаіць на месцы, і сістэму сацыяльнага абслугоўвання трэба трансфармаваць, пераймаючы замежны вопыт і перакладаючы яго на беларускую рэчаіснасць, — рэзюмаваў намеснік міністра.

Алена КРАВЕЦ.

Прыемная навіна

ГАРАЧАЙ ВАДЗЕ ЛЕТАМ БЫЦЬ!

У сталіцы адбылося адкрыццё лазнева-аздараўленчага комплексу «Лазня № 1» пасля рэканструкцыі, якая цягнулася амаль два гады.

ЛАК «Лазня № 1» знаходзіцца па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 12. Лазню пабудавалі яшчэ ў 1954 годзе, і яна была разлічана на 200 месцаў. Але ў снежні 2015 года будынак прызналі аварыйным, і ў 2019-м пачалася рэканструкцыя.

Падчас рамонту будынак амаль увесь знеслі і пабудавалі на яго месцы новы, для гэтага ў падмурак прыйшлося ўвагнаць каля 600 паляў. На рэканструкцыю ЛАК выдаткавана каля 13,6 мільёна рублёў. Будынак зроблены з чырвонай клінкернай цэглы, выкладзенай па рэдкай еўрапейскай тэхналогіі. У сцяне прадугледжаны пустоты для вентыляцыі. Унутры будынка была праведзена мадэрнізацыя ў адпаведнасці з сучаснымі патрабаваннямі па аказанні лазневых паслуг.

Цяпер, пасля адкрыцця, «Лазня № 1» разлічана на 157 чалавек. На першым паверсе знаходзяцца каса і гардэроб для наведвальнікаў, бар на 20 пасадачных месцаў, цырульня на адно рабочае месца, таксама працуе кантралёр, які будзе правяраць квіткі і надзяваць на запясці наведвальнікаў бранзалеты, запраграмаваныя на неабходны час. Бранзалеты будуць розных колераў — у залежнасці ад мэты наведвання: памыцца ў агульным аддзяленні, нумары «люкс» або з душавой, проста паплаваць у басейне.

На першым ярусе таксама размешчаны басейн з сучаснай сістэмай ачысткі вады. Ён абсталяваны рознакаляровай падсветкай, гідрамасажным вадаспадам, гідраўлічнай пушкай і донным масажорам для ступняў. Акваторыя басейна падзелена на тры дарожкі. А побач з ім — мужчынскія і жаночыя раздзявальні.

На другім паверсе знаходзяцца мужчынскія і жаночыя залы на 24 месцы кожная. У іх — лаўкі са штучнага каменю, купелі, фінскія і рускія парыльні і душавыя. Таксама тут абсталявалі два памяшканні класа «люкс», кожны на пяць чалавек, у якіх ёсць пакоі для адпачынку, зноў жа парыльні. У адным знаходзіцца тэрмабасейн з рознакаляровай падсветкай, дэкаратыўным вадаспадам, бакавым гідрамасажорам спіны і ступняў, у другім — джакузі.

— Вось ужо шмат гадоў добрай традыцыяй у нашай сталіцы напярэдадні Дня Незалежнасці Рэспублікі Беларусь з'яўляецца адкрыццё значных сацыяльных аб'ектаў. Сёння гэта лазнева-аздараўленчы комплекс, — сказаў **кіраўнік адміністрацыі Савецкага раёна Сяргей ХІЛЬМАН.** Праекціроўшчыкі, будаўнікі прыклалі нямала намаганняў, працы і фактычна ўзвялі пасля непрацяглай рэканструкцыі новы будынак. Гэты, я б сказаў, унікальны аб'ект быў уключаны Мінскім гарадскім Саветам дэпутатаў у інвестыцыйную праграму Мінска. Паміж той лазняй 1954 года пабудовы і цяперашнім будынкам — дзве вялікія розніцы. І вы хутка самі зможаце ў гэтым пераканацца. Важна і тое, што абноўлены комплекс мае ўсе элементы безбар'ернага асяроддзя.

Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

Кіраўнік раённай адміністрацыі падзякаваў усім, хто быў задзейнічаны ў рэканструкцыі аб'екта за якасна праведзеную работу і павіншаваў прысутных з маючым адбыцца Днём Незалежнасці.

Працаваць комплекс будзе без выхадных: з 12.00 да 23.00 па буднях і з 8.00 да 23.00 па выхадных.

Наталля ДРАЗДОВА.

На дзяжурстве

АДНА МАРА НА ДВАІХ

Арцём і Таццяна БАСАЛАІ з дзяцінства хацелі служыць у міліцыі

Здаецца, што ў летні перыяд, калі большасць мінчан з'язджае з горада, работы ў Дзяржаўнай аўтаінспекцыі павінна быць менш. Удзельнікаў дарожнага руху, сапраўды, не так шмат, але ці аблягчае гэта работу дарожнай міліцыі?! Летам ёсць свае нюансы: на дарогах часцей з'яўляюцца дзеці (многія, на жаль, без суправаджэння дарослых), па праспектах і вуліцах рэгулярна ганяюць матацыклісты, а апошнім часам тут трывала «прапісаліся» яшчэ і самакатчыкі...

Каб на свае вочы пераканацца ў тым, што цяпер у супрацоўнікаў Дзяржаўтаінспекцыі — гарачая пара, карэспандэнты «Звязды» выехалі з імі на дзяжурства. Наша патруляванне адбываецца ў самым вялікім раёне сталіцы — Фрунзенскім. Таму работы аўтаінспектарам хапае.

НЕ ЗДРАДЗІЛІ МЭЦЕ

Разам з камандзірам узвода дарожна-патрульнай службы Дзяржаўтаінспекцыі Фрунзенскага РУУС сталіцы Арцёмам Басалаем мы едзем па гарадскіх вуліцах. Ніякіх парушэнняў правілаў дарожнага руху пакуль не заўважаем. Ёсць час пазнаёміцца.

Арцём Басалай нарадзіўся ў вёсцы Стайкі Івацэвіцкага раёна. Вясковы хлопец з дзяцінства марыў быць міліцыянерам. Пасля вучобы ў Беларускім дзяржаўным тэхналагічным універсітэце, ужо будучы дыпламаваным інжынерам лясной гаспадаркі, у чэрвені 2014 года малады чалавек прыйшоў у міліцыю. Паўгадавое навучанне ў вучэбным цэнтры Міністэрства ўнутраных спраў — і Арцём Басалай атрымаў доўгачаканыя лейтэнанцкія пагоны. Ён адразу трапіў у Дзяржаўтаінспекцыю. Пазней ажыццявілася і даўняя задумка — інспектар паспяхова скончыў Акадэмію МУС.

Дарэчы, мала хто ведае, што на выбар прафесіі Арцёма Басалая паўплывала не толькі дзіцячая мара, а і жонка. Таццяна Басалай таксама служыць у міліцыі. Спачатку працавала тут як грамадзянская асоба, потым атэставалася, цяпер яна — прапаршчык міліцыі. Нягледзячы на ўсе цяжкасці, яна больш ні ў якай прафесіі сябе не ўяўляла, таму паступова набліжалася да сваёй мэты. І калі перад мужам стаяў выбар — ісці ў міліцыю ці не — адназначна настаяла на першым, бо і сябе без гэтай прафесіі ўжо не ўяўляла.

Цікавы факт: Арцём і Таццяна — родам з адной вёскі, нават вучыліся ў адным класе. Мала таго, што столькі часу яны заставаліся верныя адно аднаму, ды яшчэ і прафесію выбралі адну на дваіх.

ГАЛОЎНАЕ — НЕ ДАПУСЦІЦЬ ПРАВАПАРУШЭННЯ

Як на ліха (для мяне як рэпарцёра) і на шчасце, на дарогах, па якіх мы едзем з капітанам міліцыі Арцёмам Басалаем, — ціха і спакойна. Камандзір узвода дарожна-патрульнай службы расказвае, што парушэнні правілаў дарожнага руху апошнім часам у асноўным звязаныя з невыкананнем хуткаснага рэжыму кіроўцамі і непрытрымліваннем імі дыстанцыі паміж транспартнымі сродкамі. Пешаходы ж грэбуюць пераходамі, святлафорамі і перасякаюць праезную частку ў непрызначаных для гэтага месцах.

— Многія, і кіроўцы, і пешаходы, думаюць, што задача інспектараў дарожна-патрульнай службы — выключна пакараць удзельнікаў дарожнага руху: ці штрафам, ці больш сур'ёзнай адказнасцю, — гаворыць Арцём Басалай. — Аднак мала хто задумваецца, што ў першую чаргу мы працуем на прафілактыку: наша галоўная задача — не дапусціць правапарушэння.

Не ўсе ведаюць, што калі нешта (несур'ёзнае, вядома!) здараецца ў кіроўцы ці ў пасажыра ўпершыню, праваахоўнікі абмяжоўваюцца папярэджаннем. Безумоўна, гэта фіксуецца, таму разлічваць на рэгулярныя патуранні з боку супрацоўнікаў ДАІ не варта. Папярэджанне даецца для таго, каб чалавек у будучыні не здзяйсняў падобных правапарушэнняў.

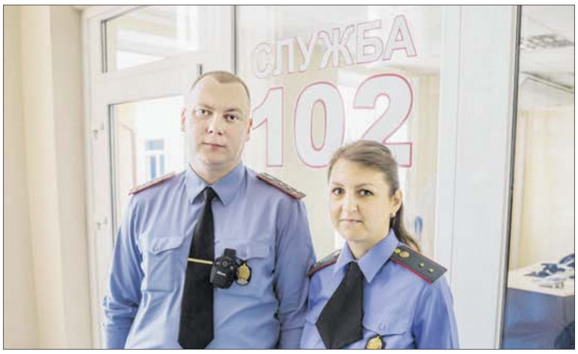
Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

На прафілактыку працуюць і шматлікія акцыі, якія рэгулярна праводзяцца Дзяржаўтаінспекцыяй. Тымі днямі, напрыклад, калі мы «дзяжурылі» разам з Арцёмам Басалаем, праходзіла акцыя «Таксі». Супрацоўнікамі ДАІ быў узмоцнены кантроль за выкананнем правілаў дарожнага руху кіроўцамі, якія дзеля свайго заробку выкарыстоўваюць сродкі электрасувязі і інтэрнэт.

— Павышаная ўвага да кіроўцаў дадзеных сэрвісаў звязаная ў першую чаргу з тым, што апошнім часам фіксуецца вялікая колькасць дарожна-транспартных здарэнняў з удзелам таксі, — тлумачыць капітан міліцыі. — Яны звязаныя як з праездам на забараняльны сігнал святлафора, так і з грэбаваннем правілаў дарожных знакаў і разметкі. Акрамя таго,

пачасціліся выпадкі ўдзелу ў дарожным руху таксістаў у нецвярозым стане.

А тым часам мы спыняемся каля аднаго з аўтамабіляў таксі. Інспектар дарожна-патрульнай службы просіць кіроўцу паказаць дакументы. Праверыўшы іх і адзначыўшы, што ўсё ў парадку, Арцём Басалай нагадвае таксісту аб элементарнай культуры паводзін на дарозе. Пасля прафілактычнай гутаркі мы працягваем сваё дзяжурства.

У ЛЮБЫМ ДТЗ ВІНАВАТЫЯ АБОДВА

Праязджаем каля аднаго з аўтамабіляў, кіроўца якога размаўляе па тэлефоне. Інспектар падае спецыяльны сігнал — жанчына спыняе размову.

— Сучасныя тэхналогіі, у прыватнасці ўсялякія гаджэты, аказалі свой негатыўны ўплыў і на дарожны рух, — адзначае Арцём Басалай. — Якой колькасці аварый можна было б пазбегнуць, калі б кіроўцы аўтамабіляў не карысталіся гаджэтамі за рулём. Прычым гэта датычыцца і пешаходаў, якія не адрываюцца ад сваіх смартфонаў, нават калі пераходзяць дарогу альбо надзенуць навушнікі і ідуць, быццам навокал нікога няма. Аднак не трэба забываць — у любым дарожна-транспартным здарэнні вінаватыя два ўдзельнікі: адзін — больш, другі — менш.

Яшчэ адна праблема, якая найбольш актуальная ў летні перыяд, — дзеці на дарогах. І колькі б інспектары ні прыходзілі ў школы і ні тлумачылі, як сябе паводзіць на праезнай частцы, з году ў год сітуацыя застаецца напружанай. І як паказвае практыка, у дарожна-транспартныя здарэнні дзеці ў асноўным трапляюць тады, калі побач з імі няма бацькоў. Праваахоўнікі лічаць, што прыйшоў час удасканаліць заканадаўства і ў адносінах да веласіпедыстаў, самакатчыкаў, гіраскутарыстаў і тых, хто ездзіць на манаколах — на жаль, яны таксама рэгулярна становяцца ўдзельнікамі ДТЗ.

ТЭЛЕФАНУЮЧЫ, ЛЮДЗІ РАЗЛІЧВАЮЦЬ НА ДАПАМОГУ

Як кіроўцу, мяне зацікавіла, хто часцей становіцца вiноўнікам дарожна-транспартнага здарэння: мужчыны ці жанчыны? «На гендарную прыкмету ўдзельнікаў ДТЗ сёння не варта звяртаць увагі, — лічыць супрацоўнік Дзяржаўтаінспекцыі. — З вопыту скажу, што мужчыны-кіроўцы больш манеўраныя ў дарожным руху. Жанчыны ездзяць больш спакойна, аднак у іх менш хуткая рэакцыя».

З апошнім, дарэчы, жонка камандзіра ўзвода дарожна-патрульнай службы Дзяржаўтаінспекцыі Фрунзенскага РАУС можа паспрачацца. Яна як ніхто ведае, што часам хуткая рэакцыя чалавека можа выратаваць не адно жыццё. Таццяна Басалай працуе ў службе міліцыі 102. Гэта ў тым ліку яе голас мы чуем, калі набіраем адпаведны нумар.

— Калі да нас тэлефануе чалавек, часцей за ўсё ён чакае дапамогі, — гаворыць прапаршчык міліцыі. — Менавіта з аператыўна-дзяжурнай службы ўсё пачынаецца. Ад нашых дзеянняў многае залежыць: сабраўшы ўсю неабходную інфармацыю ад таго, хто патэлефанаваў, мы павінны як мага хутчэй зрэагаваць і максімум на працягу дзвюх хвілін накіраваць звесткі ў тое падраздзяленне міліцыі альбо ў іншыя структуры, у кампетэнцыі якіх дапамагчы чалавеку. А яшчэ важна наладзіць кантакт з тым, хто патэлефанаваў. Часта трэба быць тонкім псіхолагам. Работа ў нас вельмі адказная.

А неадказных людзей у міліцыі, напэўна, не існуе. І тое датычыцца не толькі прафесійных абавязкаў супрацоўнікаў МУС. Як правіла, гэта ў прынцыпе неабыякавыя людзі. Арцём Басалай, напрыклад, — актыўны донар крыві. Яшчэ са студэнцкай лаўкі раз на два месяцы інспектар дарожна-патрульнай службы здае кроў. Між іншым, яму не хапае ўсяго дзвюх кроваздач да звання ганаровага донара.

Традыцыі

БЫЛЫХ НЕ БЫВАЕ

Беларуская грамадская арганізацыя ветэранаў органаў унутраных спраў і ўнутраных войскаў адзначыла 30-годдзе

Як той казаў, былых міліцыянераў не бывае. І ў гэтым можна было пераканацца падчас урачыстага сходу, прысвечанага 30-й гадавіне з моманту ўтварэння адной з вядучых грамадскіх арганізацый краіны, якая налічвае звыш 27 тысяч ветэранаў.

Каля вытокаў яе стаялі міліцыянеры, якія прайшлі Вялікую Айчынную вайну. Менавіта на іх плячах ляжала задача па знішчэнні апошніх бандыцкіх фарміраванняў, якія не пакідалі ў спакоі і без таго пацярпелых і замучаных вайной беларусаў. Яны адны з першых разам з астатнімі неабыякавымі суайчыннікамі адраджалі разбураную фашыстамі краіну.

Сёння ў ветэранаў органаў унутраных спраў і ўнутраных войскаў — не менш важныя задачы. Прымнажаючы традыцыі папярэдніх пакаленняў, яны дзеляцца вопытам з тымі, хто нясе службу цяпер. Акрамя таго, арганізацыя аказвае дапамогу тым супрацоўнікам міліцыі, якія выйшлі на заслужаны адпачынак.

— Пачынаючы з першага дня незалежнасці, беларускія міліцыянеры і ваеннаслужачыя ўнутраных войскаў стаялі на абароне суверэнітэту сваёй Радзімы, — адзначыў **намеснік міністра ўнутраных спраў генерал-маёр міліцыі Сяргей ХАМЕНКА.** — Сёння неабходна памятаць пра тых, хто ў 1990-я змагаўся з бандытызмам, хто ў 2000-м падтрымліваў правапарадак у сталіцы нашай краіны падчас правядзення масавых мерапрыемстваў, тых, хто ў 2020-м абараніў свабоду і незалежнасць нашай краіны. Цяпер мы развіваем нашу сістэму дзякуючы таму фундаменту, які створаны нашымі ветэранамі для таго, каб дзеці ўсміхаліся, а старыя былі задаволеныя тым жыццём і сацыяльнай сферай, якая ў нас ёсць.

Як расказаў **старшыня ветэранскай арганізацыі ўпраўлення крымінальнага вышуку ГУУС Мінгарвыканкама Пётр ПЯТКОЎСКІ,** у час, калі ўсё пачыналася, работа была цяжкая, напружаная — загартоўка без усялякай падрыхтоўкі. «Мне давялося працаваць са шчырымі, добрасумленнымі, а галоўнае, ініцыятыўнымі людзьмі, — падзяліўся ветэран міліцыі. — Нават дзякуючы гэтаму мы дамагаліся добрых вынікаў у барацьбе са злачыннасцю. Час памяняўся, задачы перад супрацоўнікамі міліцыі — іншыя. На змену нашаму пакаленню прыйшлі больш падрыхтаваныя, адукаваныя і энергічныя людзі, якія здольныя абараніць нашу краіну. Мы разам павінны аб'яднацца і выступаць супраць агульнага непрыяцеля, які не разумее, што страціць вельмі лёгка, а набыць — часам немагчыма».

Нягледзячы на тое, што многія ветэраны знаходзяцца на заслужаным адпачынку, яны робяць усё дзеля таго, каб зберагчы тую міліцэйскую сям'ю, якая плячо ў плячо ішла побач на працягу многіх гадоў.

Гучная справа

Лёгкія грошы — зламаныя лёсы

Супрацоўнікі МУС выйшлі на след нарказлачынцаў

Буйная інтэрнэт-крама па пастаўцы і збыце наркатычных сродкаў і псіхатропных рэчываў выяўлена супрацоўнікамі галоўнага ўпраўлення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС. Выйсці на след нарказлачынцаў, дзейнасць якіх ахоплівала 70 % наркарынку краіны, дапамаглі праваахоўнікі з рэгіянальных падраздзяленняў.

Крымінальных спраў будзе заведзена нямала. У складзе злачыннай арганізацыі — асобныя групы людзей, кіраўнікі і куратары, адміністратары чатаў, аператары, аптовыя і рознічныя закладчыкі. Усяго да злачыннай дзейнасці інтэрнэт-крамы мае дачыненне звыш 120 асоб. Сярод іх — нямала непаўналетніх. У пагоні за лёгкімі грашыма падлеткі не заўсёды ўсведамляюць адказнасць, якую панясуць за свае дзеянні. Цяпер іх чакаюць немалыя тэрміны пазбаўлення волі.

— Інтэрнэт-крама працуе на шэраг дзяржаў, — удакладніў **начальнік 1-га ўпраўлення па наркакантролі галоўнага ўпраўлення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС палкоўнік міліцыі Аляксандр ВЫСОЦКІ.** — У нас яна дзейнічала амаль два гады і ахоплівала жыхароў пяці рэгіёнаў. На жаль, на дадзены момант падобная інтэрнэт-крама ў Беларусі не адзіная. Аднак жыццё «мінёра»-закладчыка нядоўгачасовае, як нядоўгая і яго злачынная дзейнасць.

Сумесна з супрацоўнікамі Следчага камітэта міліцыяй праведзены 20 ператрусаў, у выніку якіх канфіскавана больш чым 198 тысяч долараў ЗША і 114 тысяч беларускіх рублёў, а таксама два аўтамабілі, камп'ютарная тэхніка і сродкі мабільнай сувязі, якія ўтрымліваюць матэрыялы, што пацвярджаюць факты злачыннай дзейнасці фігурантаў.

— Праблема наркаманіі па-ранейшаму застаецца актуальнай для нашай дзяржавы і з'яўляецца пагрозай нацыянальнай бяспецы, — адзначыў **начальнік галоўнага ўпраўлення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС палкоўнік міліцыі Алег СІЛЬВЕСТРОВІЧ**. — Беларусь — у ліку краін, дзе ўдалося скараціць тэмпы распаўсюджвання наркотыкаў, аднак рызыкі пры гэтым захоўваюцца. Наркотыкі і наступствы іх абароту ўздзейнічаюць на нацыянальныя інтарэсы ў шматлікіх сферах. Наносіцца шкода дэмаграфічнай, сацыяльнай, эканамічнай бяспецы. Наркаманія выклікае выміранне нацыі, наносячы ўдар па генафондзе. Прычынай таго з'яўляецца ўцягванне ў незаконны абарот наркотыкаў маладых людзей.

Як паведамілі ва ўпраўленні па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС, уцягванне ў збыт наркарэчываў маладых людзей, а таксама передазіроўкі наркотыкамі, у тым ліку са смяротным зыходам, зноў з'яўляюцца актуаліямі сённяшняга дня. Прычым гэтыя працэсы прагрэсіруюць. «Хуткасць, з якой гэта адбываецца, вымушае нас аператыўна рэагаваць, мабілізоўваць патэнцыял нашых падраздзяленняў, — удакладніў Алег Сільвестровіч. — Пачынаючы са студзеня гэтага года, у краіне па артыкуле 328 затрымана звыш 100 навучэнцаў сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных устаноў. У большасці з іх — асабліва цяжкі састаў злачынства, што прадугледжвае меру пакарання ад 6 да 15 гадоў пазбаўлення волі. У выніку атручэння ад перадазіровак загінула 58 чалавек. Усе гэтыя негатыўныя працэсы непарыўна звязаныя з інтэрнэтам: менавіта там адбываецца вярбоўка асноўнага персаналу для работы кур'ерамі і так званымі закладчыкамі».

Аднак нягледзячы на тое, што наркаіндустрыя ўдасканальваецца, у тым ліку дзякуючы развіццю тэхнічнага патэнцыялу, праваахоўныя органы таксама шукаюць новыя шляхі барацьбы з нарказлачыннасцю — каб папярэдзіць новыя трагедыі і мінімізаваць колькасць, а то і ўвогуле не дапусціць зламаных лёсаў.

Тонкасці прафесіі

Інспектар па справах непаўналетніх Цэнтральнага РУУС сталіцы ведае, як дапамагчы падлеткам у складаных жыццёвых сітуацыях

МЕТАД НАДЗЕІ

Некаторыя называюць старшага лейтэнанта міліцыі Надзею КАЛІБЕРАВУ шматдзетнай маці. І хоць уласных дзяцей у яе двое, выхоўвае і клапоціцца жанчына яшчэ аб 15-ці. Надзея Каліберава — інспектар па справах непаўналетніх. А гэта, як і мацярынства, прафесія кругласутачная...

Вось і днямі, падчас свайго адпачынку, яна прыехала ў адну з падшэфных школ, каб праінфармаваць дзяцей, як пазбегнуць непрыемнасцяў падчас летніх канікулаў. Лекцыя на дадзеную тэму, вядома, ужо была прачытана напярэдадні. Сустрэцца з дзецьмі ў пазачарговы раз прымусіла сумная інфанагода апошніх дзён — утапленні на вадаёмах, ахвярамі якіх, на жаль, сталі і дзеці.

У ШКОЛУ — ЯК НА РАБОТУ

Як расказвае дырэктар сярэдняй школы № 35 Мінска Наталля Пацяенка, ва ўстанове заўсёды вучацца і складаныя вучні, і дзеці, якія выхоўваюцца ў няпростых сем'ях. «З такімі дзецьмі трэба працаваць як на прафілактыку, каб не дапусціць трагедыі, і тады, калі здарылася непрыемнасць у сям'і пэўнага вучня, а таксама з канкрэтным школьнікам, якога ўжо паставілі на ўлік па справах непаўналетніх, — удакладняе кіраўнік навучальнай установы. — Знешне ў сям'і ўсё можа быць добра: ёсць мама і тата, пануе пазітыўны настрой. Але калі нешта здараецца з вучнем і ты з ім глыбока працуеш, разумееш, што ўсё пачынаецца ў сям'і. Па ўсіх праблемных пытаннях мы раімся з нашым інспектарам, з якой у нас шчырыя ўзаемаадносіны. Такое цеснае супрацоўніцтва з Міністэрствам унутраных спраў нам значна аблягчае задачу».

Надзея Каліберава ходзіць у школу, як на работу. Хоць па прафесіі яна, як вядома, не настаўнік. Аднак гэта не перашкаджае старшаму лейтэнанту міліцыі быць цікавым апавядальнікам і прафесійным лектарам — аб гэтым сведчыць цішыня ў зале, у якой падчас прысутнасці школьнікаў рэдка калі бывае так спакойна.

У міліцыі Надзея Каліберава — 13 гадоў. З непаўналетнімі працуе другі

год. «Спачатку было складана: перад дзецьмі мала проста выступіць, да іх неабходна данесці патрэбную інфармацыю, каб яны зрабілі правільныя высновы», — перакананая інспектар па справах непаўналетніх.

ЁСЦЬ ПАДЫХОД

У падначаленні інспектара — тры школы і 15 дзяцей, якія стаяць на прафілактычным уліку. Самай малодшай падапечнай — 10 гадоў, некаторыя неўзабаве стануць паўналетнімі.

— Як правіла, падлеткаў ставяць на прафілактычны ўлік за ўжыванне алкагольных і слабаалкагольных напояў, — расказвае Надзея Каліберава. — Для таго каб прадухіліць спажыванне алкаголю непаўналетнімі, а таксама папярэдзіць аб адказнасці людзей, якія ўцягваюць іх у антыграмадскае жыццё, мы рэгулярна праводзім рэйды па горадзе, у першую чаргу адпрацоўваючы месцы масавага знаходжання людзей. Розныя сітуацыі даводзіцца назіраць. Даходзіць да таго, што 18-цігадовыя дзяўчаты набываюць 16-цігадовым хлопцам алкагольныя напоі, якія потым разам распіваюць. Аднак мала хто ведае, што нават аднаго разу трапіць нам на вочы дастаткова, каб стаць на прафілактычны ўлік.

Як паказвае практыка, большасць дзяцей, якіх супрацоўнікі міліцыі выявілі ў стане алкагольнага ап'янення, у падобных справах удзельнічалі ўпершыню. Дарэчы, многія з іх — выдатнікі, выхоўваюцца ў поўных, забяспечаных сем'ях, дзе ніхто з бацькоў не злоўжывае алкаголем. Уявіце, які шок для іх, калі яны даведваюцца, чым іх самыя разумныя і таленавітыя дзеці займаліся ў парку ці дзесьці яшчэ?!

— На жаль, трапляецца і такая катэгорыя хлопцаў, якія ўжо ў падлеткавым узросце здзяйсняюць злачынствы, — гаворыць інспектар па справах непаўналетніх. — У мяне ёсць навучэнец, які мала што паразбіваў вокны ў памяшканні, дык яшчэ і знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення. Хлопцу ўсяго 15 гадоў...

Аднак і да такіх падлеткаў у інспектара ёсць падыход. Метадам бізуна і перніка старшы лейтэнант міліцыі не карыстаецца. «Многія думаюць, што пастаноўка на прафілактычны ўлік — гэта катастрофа, — гаворыць Надзея Каліберава. — Я заўсёды кажу, што гэта не канец свету, з любой сітуацыі можна знайсці выйсце».

І яна дапамагае яго знаходзіць. З кожным выбудоўвае максімальна блізкія і даверлівыя адносіны. Ведае, дзе і ў якіх умовах жыве дзіця, хто яго бацькі, з кім дзіця сябруе і, галоўнае, якія ў яго інтарэсы. Зыходзячы з апошняга, Надзея Каліберава плануе вольны час падлеткаў. Як чалавек творчы (старшы лейтэнант міліцыі прыгожа спявае, таму часта выступае падчас канцэртаў), яна водзіць сваіх падапечных у музеі, на выстаўкі, у бібліятэку. Разам яны наведваюць культурныя і спартыўныя мерапрыемствы. Былі ўжо і ў аэраклубе, і ў Батанічным садзе, нават гулялі ў боўлінг.

— Такія моманты вельмі збліжаюць, — прызнаецца старшы лейтэнант міліцыі. — Дзеці не бачаць ува мне чалавека, які пастаянна выхоўвае, а ўспрымаюць мяне як сябра. Часта непрыемнасці ў дзяцей здараюцца тады, калі яны нічым не занятыя. У многіх сучасных падлеткаў, акрамя гаджэтаў і алкаголю, на жаль, няма ніякіх забаў. Адсутнасць бацькоўскай увагі часта прыводзіць да трагедый.

У МІЛІЦЭЙСКАЙ СЯМ'І

Пра такіх людзей кажуць — чалавек на сваім месцы. Надзея нарадзілася ў сям'і міліцыянера. Гледзячы на бацьку, яна з самага дзяцінства марыла аб афіцэрскіх пагонах. «Са слоў мамы, я ўжо ў тры гады казала, што буду, як тата, служыць у міліцыі», — расказвае Надзея Каліберава.

Скончыла Мінскі інстытут кіравання. Па спецыяльнасці Надзея — юрыст. Каб самой аплачваць сваю вучобу, працавала. Аднойчы Надзея Каліберава ехала ў метро. На вочы трапіла аб'ява, у якой паведамлялася, што ў Дэпартамент аховы набіраюць супрацоўнікаў міліцыі. Прыйшла ў дэпартамент па месцы прапіскі — дзяўчыне прапанавалі пасаду ў батальёне міліцыі. Яна пагадзілася. Затым паўгода вучылася ў вучэбным цэнтры МУС. Адзінай дзяўчыне ва ўзводзе было няпроста: нарматывы і іншыя задачы выконвала нароўні з хлопцамі. У міліцыю вярнулася ўжо атэставаным супрацоўнікам. Тут, дарэчы, і пазнаёмілася са сваім будучым мужам, цяпер падпалкоўнікам міліцыі. Яны служаць у розных падраздзяленнях, але аднолькава верныя сваёй справе — адказваць за правапарадак у краіне, а таксама за людзей, якія ў ёй жывуць.

— Тое, што мы абодва носім пагоны, нас збліжае, — прызнаецца інспектар па справах непаўналетніх. — Ніхто так адно аднаго не разумее, як два супрацоўнікі міліцыі. А работа ў нас непрадказальная: часам трэба выконваць абавязкі нават ноччу.

ДАПАМОГА — НАЙЛЕПШАЯ ЎЗНАГАРОДА

Тую ноч, калі яна разам з іншымі супрацоўнікамі міліцыі шукала маленькага хлопчыка, Надзея Каліберава памятае дагэтуль. У міліцыю звярнуўся мужчына і прасіў адшукаць яго чатырохгадовага сына. Высветлілася, што некалькі дзён таму яго жонка забрала хворае дзіця з дому і павяла яго ў паліклініку. Дахаты яны не вярнуліся...

— У ходзе аператыўна-пошукавых мерапрыемстваў мы ўдакладнілі месца іх знаходжання, — расказвае Надзея Каліберава. — Жанчына з дзіцем была знойдзена ў адной з гасцініц сталіцы. Некалькі дзён яны не выходзілі з пакоя, таму калі мы адчынілі дзверы, там была абсалютная антысанітарыя. Мама хлопчыка знаходзілася ў стане алкагольнага ап'янення, а хворае, галоднае дзіця ляжала з высокай тэмпературай. Калі мы сыходзілі, хлопчык у свае чатыры гады сказаў нам: «Дзякуй!».

Пасля сустрэчы ў школе Надзея Каліберава прапанавала мне наведаць адну са сваіх падапечных: кантраляваць тых, хто стаіць на ўліку, інспектар мае права без папярэджання, у любы час. Юлія старшага лейтэнанта міліцыі сустрэла з усмешкай: відаць, што ў іх сапраўды цёплыя адносіны.

— Надзея Генадзеўна з намі заўсёды на сувязі, — расказвае ўчарашняя школьніца. — Яна прыдумляе для нас настолькі цікавыя мерапрыемствы, што нават думкі не ўзнікае займацца чымсьці незаконным. Алкаголь скажае рэальнасць. Таму перш чым яго ўжываць, трэба сто разоў падумаць.

Чаго ў свой час не зрабіла сама Юлія. Святкаванне яе Дня нараджэння скончылася пастаноўкай на ўлік у міліцыю. Хоць дзяўчына — з добрай сям'і, скончыла школу з высокім балам атэстата, збіраецца паступаць у лінгвістычны ўніверсітэт. Калі за лета Юля не трапіць у чарговае здарэнне, то яе здымуць з уліку.

Дарэчы, нават пасля зняцця з прафілактычнага ўліку Надзея Каліберава з многімі сваімі ўжо былымі падапечнымі падтрымлівае зносіны. «Калі ты бачыш, што дапамог дзіцяці, гэта найлепшая для мяне ўзнагарода», — прызнаецца інспектар.

Матэрыялы падрыхтавала Вераніка КАНЮТА.

Закрытое акционерное общество «Идея Банк»

Финансовая отчетность и аудиторское заключение за 2020 год

ЗАО «ИДЕЯ БАНК»

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ И ПРОЧЕМ СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ ЗА 2020 ГОД

(в тысячах белорусских рублей)

	Приме-чания	2020 год	2019 год
Процентные доходы	5, 28	44,041	48,197
Процентные расходы	5, 28	(27,349)	(25,645)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД ДО УБЫТКОВ ОТ ОБЕСЦЕНЕНИЯ ПО АКТИВАМ, ПО КОТОРЫМ НАЧИСЛЯЮТСЯ ПРОЦЕНТЫ		16,692	22,552
Результат от обесценения активов, по которым начисляются проценты	6, 28	(3,233)	(4,006)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД		13,459	18,546
Чистая прибыль по операциям с иностранной валютой	7	17,679	11,622
Чистый убыток по финансовым активам, учитываемым по амортизируемой стоимости	7	-	(1)
Доходы по услугам и комиссии	8, 28	11,013	13,283
Расходы по услугам и комиссии	8	(8,561)	(7,151)
Прочие чистые доходы	9, 28	14,279	10,391
ЧИСТЫЕ НЕПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ		34,410	28,144
ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ		47,869	46,690
ОПЕРАЦИОННЫЕ РАСХОДЫ	10, 28	(34,506)	(34,884)
ПРИБЫЛЬ ДО НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ		13,363	11,806
Расходы по налогу на прибыль	11	(4,048)	(3,558)
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ		**9,315**	**8,248**
ПРИБЫЛЬ НА АКЦИЮ	**30**	**0,077**	**0,068**
ПРОЧИЙ СОВОКУПНЫЙ ДОХОД		-	-
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД		**9,315**	**8,248**

ЗАО «ИДЕЯ БАНК»

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ ПО СОСТОЯНИЮ НА 31 декабря 2020 ГОДА

(в тысячах белорусских рублей)

	Приме-чания	31 декабря 2020 года	31 декабря 2019 года
АКТИВЫ:			
Денежные средства и их эквиваленты	12, 28	103,020	115,822
Средства в Национальном банке Республики Беларусь и финансовых организациях	13	6,076	6,227
Кредиты, предоставленные клиентам	14, 28	304,800	351,137
Финансовые активы, учитываемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	15, 28	5	5
Активы в форме права пользования	16	1,682	3,472
Основные средства и нематериальные активы	17	17,033	18,127
Инвестиционная недвижимость	18	11,882	10,957
Отложенные налоговые активы	11, 28	-	1,059
Прочие активы	19, 28	3,801	4,475
ИТОГО АКТИВЫ		**448,299**	**511,281**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ:			
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА:			
Средства финансовых организаций	20, 28	1,522	12,483
Средства клиентов	21, 28	333,837	396,085
Выпущенные долговые ценные бумаги	22	16,852	15,153
Обязательства по текущему налогу на прибыль		-	117
Отложенные налоговые обязательства	11, 28	1,451	-
Обязательства по договорам аренды	23	2,019	3,916
Прочие обязательства	24, 28	1,906	2,130
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		**357,587**	**429,884**
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ:			
Уставный капитал	25	62,024	62,024
Добавочный капитал	25	737	737
Нераспределенная прибыль		27,951	18,636
ИТОГО СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		**90,712**	**81,397**
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		**448,299**	**511,281**

ЗАО «ИДЕЯ БАНК»

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В СОБСТВЕННОМ КАПИТАЛЕ ЗА 2020 ГОД

(в тысячах белорусских рублей)

	Приме-чания	Уставный капитал	Добавочный капитал	Нераспре-деленная прибыль	Итого капитал
31 декабря 2018 года	25	62,024	737	28,774	91,535
Итого совокупный доход за период		-	-	8,248	**8,248**
Дивиденды		-	-	(18,386)	**(18,386)**
31 декабря 2019 года		**62,024**	**737**	**18,636**	**81,397**
Итого совокупный доход за период		-	-	9,315	**9,315**
Дивиденды		-	-	-	-
31 декабря 2020 года	25	62,024	737	27,951	90,712

ЗАО «ИДЕЯ БАНК»

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ЗА 2020 год

(в тысячах белорусских рублей)

	Приме-чания	2020 год	2019 год
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Проценты полученные		53,474	50,808
Проценты выплаченные		(26,549)	(25,116)
Реализованные чистые доходы по операциям с иностранной валютой		16,967	11,697
Комиссии полученные		11,751	13,706
Комиссии выплаченные		(8,516)	(7,180)
Чистый убыток по финансовым активам, учитываемым по амортизируемой стоимости		-	(1)
Прочие доходы полученные		12,823	14,460
Операционные расходы уплаченные		(33,847)	(29,136)
Движение денежных средств от операционной деятельности до изменения операционных активов и обязательств		**26,103**	**29,238**
Изменение операционных активов и обязательств			
Средства в Национальном банке Республики Беларусь и финансовых организациях		957	2,140
Кредиты, предоставленные клиентам		67,263	(68,893)
Прочие активы		2,260	(307)
Средства финансовых организаций		(11,109)	(3,765)
Средства клиентов		(100,729)	64,193
Прочие обязательства		(1,414)	(3,107)
Приток денежных средств от операционной деятельности до налогообложения		**(16,669)**	**19,499**
Налог на прибыль, уплаченный		(1,676)	(2,681)
Чистый приток денежных средств от операционной деятельности		**(18,345)**	**16,818**
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Поступления от реализации основных средств		452	329
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(3,091)	(2,025)
Погашение и продажа инвестиционных долговых ценных бумаг		-	318,447
Приобретение инвестиционных долговых ценных бумаг		-	(318,447)
Чистый отток денежных средств от инвестиционной деятельности		**(2,639)**	**(1,696)**
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Платежи в отношении суммы основных обязательства по аренде		(2,492)	(3,135)
Погашение выпущенных долговых ценных бумаг		29,689	(27,952)
Поступления от выпуска долговых ценных бумаг		(27,714)	38,886
Дивиденды уплаченные	25	-	(18,386)
Чистый отток денежных средств от финансовой деятельности		**(517)**	**(10,587)**
ЧИСТОЕ (УМЕНЬШЕНИЕ) / УВЕЛИЧЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТОВ ДО ВЛИЯНИЯ ИЗМЕНЕНИЯ ОБМЕННЫХ КУРСОВ НА ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ		**(21,501)**	**4,535**
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		8,699	(653)
Чистое (уменьшение) / увеличение денежных средств и их эквивалентов		**(12,802)**	**3,882**
ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ, на начало года	**12**	**115,822**	**111,940**
ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ, на конец года	**12**	**103,020**	**115,822**

От имени Правления Банка:

Исполняющий обязанности Председателя Правления А. А. Грицель

7 мая 2021 года
Минск

Заместитель главного бухгалтера А. В. Азаревич

7 мая 2021 года
Минск

Примечания на стр. 15–75 являются неотъемлемой частью настоящей финансовой отчетности. УНП 807000122.

Телефон: +375 17 308 74 50
Факс: +375 17 308 74 51
www.bdo.by

ООО «БДО»
пр-т Победителей, 103, этаж 8, помещение 7, Минск, Беларусь, 220020

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Акционерам, Совету директоров, Правлению Закрытого акционерного общества «Идея Банк»

Исх. номер: 04-05/53/1
Дата: 7 мая 2021 года

Реквизиты аудируемого лица:
Наименование: закрытое акционерное общество «Идея Банк» (сокращенное наименование банка — ЗАО «Идея Банк»)
Место нахождения: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. З. Бядули, 11
Сведения о государственной регистрации: ЗАО «Идея Банк» зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь с присвоением регистрационного номера № 58 от 24 апреля 2004 года
УНП: 807000122

Аудиторское мнение

Мы провели аудит финансовой отчетности ЗАО «Идея Банк» (далее — «Банк»), состоящей из:

- Отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2020 года;
- Отчета о прибылях и убытках и прочем совокупном доходе, отчетов об изменениях в собственном капитале и движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату;
- Примечаний к финансовой отчетности, включающих краткое изложение основных положений учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая финансовая отчетность ЗАО «Идея Банк» достоверно отражает во всех существенных аспектах финансовое положение ЗАО «Идея Банк» на 31 декабря 2020 года, а также его финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – «МСФО»).

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита. Наши обязанности, предусмотренные указанными стандартами, более подробно рассматриваются в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности» настоящего заключения.

Мы являемся независимыми по отношению к Банку в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров, разработанным Советом по международным стандартам этики для профессиональных бухгалтеров, и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту финансовой отчетности в Республике Беларусь, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом этики профессиональных бухгалтеров.

Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточным и надлежащим основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Важные обстоятельства

Мы обращаем внимание на следующую информацию, изложенную в Примечании 33 «События после отчетной даты» к финансовой отчетности: 01 апреля 2021 года ЗАО «МТБанк» приобрел 99,999 % акций ЗАО «Идея Банк» (Беларусь), выкупив доли у Getin Holding S.A. и Getin International S.A. (Польша).

Мы не выражаем модифицированное мнение в связи с этим вопросом.

Ключевые вопросы аудита отчетности

Ключевые вопросы аудита отчетности — это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для нашего аудита финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте нашего аудита финансовой отчетности в целом и при формировании нашего мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам. В отношении указанного ниже вопроса наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Резерв под обесценение кредитов, предоставленных клиентам

В связи с существенностью резерва под обесценение кредитов клиентам для финансового положения Банка, а также в связи со сложностью и необходимостью применения суждений в отношении оценки ожидаемых кредитных убытков в соответствии с МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты» (далее — «МСФО (IFRS) 9»), данный вопрос является одним из ключевых вопросов аудита отчетности.

Для определения значительного увеличения кредитного риска с даты первоначального признания, как на индивидуальной, так и на портфельной основе, а также для расчета ожидаемых кредитных убытков необходимо применять суждение. Оценка увеличения кредитного риска основана на относительном изменении в кредитных рейтингах, длительности просроченной задолженности и прочих объективных и субъективных факторах. Выбор пороговых значений, при которых увеличение кредитного риска признается значительным, также носит субъективный характер.

В ходе нашего аудита мы обратили особое внимание на следующее:

- оценка моделей кредитного риска и допущений, используемых для определения ключевых параметров резервирования и ожидаемых кредитных убытков по портфелю;
- оценка суждений руководства в отношении выявления значительного увеличения кредитного риска на индивидуальной и портфельной основе, с использованием количественных и качественных критериев;
- тестирование ожидаемых будущих денежных потоков, в том числе денежных потоков, источником которых является обеспечение, в отношении существенных кредитно-обесцененных кредитов клиентам;
- влияние макроэкономических показателей в оценке ожидаемых кредитных убытков.

Наши аудиторские процедуры включали оценку методологии расчета ожидаемых кредитных убытков, разработанной Банком в соответствии с МСФО (IFRS) 9 для оценки резервов под обесценение кредитов клиентам.

Расчет ожидаемых кредитных убытков включает методики оценки, в которых используются существенные ненаблюдаемые исходные данные и факторы, такие как внутренние кредитные рейтинги, а также комплексное статистическое моделирование и экспертное суждение. Данные методики используются с целью определения вероятности дефолта, величины кредитного требования, подверженной риску дефолта и уровня потерь при дефолте на основании имеющихся исторических данных и внешней информации, скорректированных с учетом прогнозов, включая прогнозные макроэкономические переменные.

Для расчета ожидаемых кредитных убытков в отношении существенных финансовых активов, подвергнувшихся кредитному обесценению на индивидуальной основе, требуется анализ финансовой и нефинансовой информации и широкое использование допущений. Оценка будущих денежных потоков основывается на таких существенных ненаблюдаемых на рынке исходных данных, как текущие и прогнозные финансовые показатели заемщика, стоимость обеспечения и оценка вероятности возможных сценариев. Использование иных методик моделирования, допущений и прогнозов может привести к существенно иным оценкам резерва под ожидаемые кредитные убытки.

Информация о резерве под ожидаемые кредитные убытки в отношении кредитов, предоставленных клиентам представлена в Примечании 14 «Кредиты, предоставленные клиентам» и Примечании 31 «Политика управления рисками» к финансовой отчетности.

Мы оценили разумность факторов кредитного риска и пороговых значений, выбранных руководством для определения значительного увеличения кредитного риска на индивидуальной и портфельной основе. Мы оценили последовательность применения критериев, выбранных руководством, на отчетную дату.

При тестировании обесценения, рассчитанного на портфельной основе, мы проанализировали лежащие в основе статистические модели, ключевые исходные данные и допущения, а также прогнозную информацию, используемую при расчете ожидаемых кредитных убытков. Для выбранных существенных кредитов мы провели проверку внутренних кредитных рейтингов, факторов кредитного риска и классификацию по стадиям. В отношении выбранных нами существенных корпоративных кредитов мы проанализировали допущения в отношении будущих денежных потоков, включая стоимость обеспечения и вероятность возможных сценариев. Мы рассмотрели результаты проведенного Банком последующего тестирования моделей, применяемых для целей МСФО (IFRS) 9.

Мы также изучили раскрытие в финансовой отчетности Банка, касающееся резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам, предоставленным клиентам.

Обязанности аудируемого лица по подготовке финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление финансовой отчетности в соответствии с МСФО и организацию системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для подготовки финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке финансовой отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в финансовой отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки финансовой отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с Международными стандартами аудита, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей финансовой отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита, аудиторская организация применяет профессиональное суждение и сохраняет профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита.

Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения финансовой отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками, направленные на снижение этих рисков; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений финансовой отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие, таких как сговор, подлог или подделку документов, умышленные пропуски, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля;
- получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей отношение к аудиту финансовой отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;
- оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в финансовой отчетности;
- оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в финансовой отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, нам следует модифицировать аудиторское мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;
- оцениваем общее представление финансовой отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также оцениваем, обеспечивает ли финансовая отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что нами были выполнены все этические требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Из числа вопросов, доведенных до сведения лиц, наделенных руководящими полномочиями, мы выбираем ключевые вопросы аудита отчетности и раскрываем эти вопросы в аудиторском заключении (кроме тех случаев, когда раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят пользу от ее раскрытия).

Руководитель задания.
Управляющий партнер BDO в Беларуси — Александр Шкодин

Руководитель аудиторской группы.
Менеджер по аудиту — Екатерина Жизневская

Дата аудиторского заключения: 7 мая 2021 года
Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь
Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 7 мая 2021 года

Должность, Ф.И.О. Начальник отдела отчетности по МСФО Пучинский П.Ю. Подпись

СВЕДЕНИЯ ОБ АУДИТОРЕ:

Наименование:	Общество с ограниченной ответственностью «БДО»
Место нахождения:	Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7
Сведения о государственной регистрации:	Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15 ноября 2013 года
УНП:	190241132

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703**
Продавец	**ОАО «Технолит Полоцк», 211408, Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101**

Оборудование и транспортные средства, расположенные по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101

№ лот	Инв. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	568	Автомат резьбонакатной /нест./ А9518А	3 600,00	180,00
2	1574	Вальцы 008Н047.00.000	4 260,00	213,00
3	3712	Вальцы прокатки вн. цилиндр 5РС-003	1980,00	99,00
4	3711	Вальцы прокатки вн. цилиндр 5РС-003	1 980,00	99,00
5	200	Горизонтально-фрезерный станок 6м 82А	2 400,00	120,00
6	1723	Ленточнопильный станок ARG 300 plus	3 060,00	153,00
7	3264	Машина листогибочная ив 2144 П	4 620,00	231,00
8	3275	Машина листогибочная ИВ-1330	6 180,00	309,00
9	1543	Ножницы гильотинные Н-475	3 240,00	162,00
10	47	Ножницы гильотиновые Н3118	2 520,00	126,00
11	4798	Ножницы кривошипные листовые с наклонным ножом НП3121А	26 880,00	1 344,00
12	1609а	Пресс гидравлический П-6324	2 640,00	132,00
13	4797	Пресс листогибочный гидравлический с чпу ип143	91 200,00	4 560,00
14	738	Станок вертикально-сверлильный 2С132	5 400,00	270,00
15	3527	Станок вертикально-сверлильный МН-25-Н	5 520,00	276,00
16	2494	Станок вертикально-сверлильный 2н135	2 340,00	117,00
17	1988	Станок вертикально-сверлильный 2Н135	2 340,00	117,00
18	2899	Станок вертикально-сверлильный 2С132	5 440,00	272,000
19	2008а	Станок вертикально-фрезерный 6М13гн-1	3 540,00	177,00
20	4760	Станок для плазменной резки металла HY S	38 340,00	1 917,00
21	3827	Станок КА-280 токарно-винторезный универсальный	4 140,00	207,00
22	2279	Станок координат расточной 2Д 450-Ф2	5 940,00	297,00
23	1120	Станок координатно-расточной 2А430	3 420,00	171,00
24	1015	Станок координатно-расточной 2В440А	4 080,00	204,00
25	4711	Станок ленточнопильный ARG250PLUS	5 280,00	264,00
26	3232	Станок радиально-сверлильный 2532Л	3 300,00	165,00
27	3443	Станок радиально-сверлильный 2К522	4 080,00	204,00
28	523	Станок токарно-винторезный SAMAT 400S/S.1.196	11 460,00	573,00
29	324	Станок токарно-револьверный 1Е365БП	4 920,00	246,00
30	409	Токарно-винторезный станок 16к20	2 640,00	132,00
31	881а	Станок токарно-винторезный 16К25	5 520,00	276,00
32	3789	Станок токарно-винторезный 1в 62г	2 700,00	135,00
33	2916	Станок токарно-винторезный 1в 62г	2 700,00	135,00
34	3143	Станок токарно-винторезный 1В62Г	3 240,00	162,00
35	858	Станок токарно-винторезный 1К62	2 100,00	105,00
36	3508	Станок токарно-винторезный АР-77	3 240,00	162,00
37	4712	Станок токарно-винторезный ГС 526	20 880,00	1 044,00
38	1102	Станок плоско-шлифовальный 3Д732	7 080,00	354,00
39	1589	Вальцы 008.Н75.00.000	7 860,00	393,00
40	1323	Станок фуговочный	1 260,00	63,00
41	414	Станок универсальный по дереву	960,00	48,00
42	4367	Автомобиль Mitsubushi Pajero (рег. знак 9111 ВТ)	1 740,00	87,00
43	464	Автомобиль GAZ 330210 (рег. знак ВМ 1516)	720,00	36,00
44	4801	Тележка к трактору (инв. № 4801)	114,00	5,70
45	1987	Бункер	780,00	39,00
46	444	Бункер суточного расхода	600,00	30,00
47	1757	Вентилятор ВЦ 4-75	180,00	9,00
48	201	Вентилятор осевой	240,00	12,00
49	511	Вентилятор осевой В-06-300-8Б	240,00	12,00
50	496	Вентилятор осевой ВО-06-300-6.3с	120,00	6,00
51	498	Вентилятор осевой ВО-06-300-8Б	240,00	12,00
52	501	Железоотделитель шкивной	3 840,00	192,00
53	2336	Индукционная тигельная плавильная электропечь	21 240,00	1 062,00
54	2335	Индукционная тигельная плавильная электропечь	21 240,00	1 062,00
55	1879	Камерная низкотемпературная электропечь	3 420,00	171,00
56	447	Машина формовочная 91271БМ	2 940,00	147,00
57	3571	Пылесос В19-101	780,00	39,00
58	3572	Пылесос В19-101	780,00	39,00
59	264	Смеситель чашечный	5 460,00	273,00
60	2673	Станок обдирочно-шлифовальный 3К633	516,00	25,80
61	1110	Станок обдирочно-шлифовальный 3М636	552,00	27,60
62	2816	Станок точильно-шлифовальный 3К633	516,00	25,80
63	322	Транспортер вертикальной подачи оборотной смеси	3 480,00	174,00
64	1332	Установка дробеметная проходного типа в комплекте с подвесом	79 200,00	3 960,00
65	2400	Установка компрессорная в комплекте с осушителем сжатого воздуха	10 620,00	531,00
Транспортные средства, расположенные по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47				
66	1092	Автомобиль ГАЗ 31105 (рег. знак 0777 AI-2)	420,00	21,00
67	466	Полуприцеп MAZ 9397 (рег. знак АА-2 2997)	924,00	46,20

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00. Ответственное лицо: Байрашевский Алик Степанович, тел. 8029-711-70-94

Оборудование, транспорт и иное имущество, расположенные по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101

№ лот	Инв. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
68	1080	Ванна для гальваники (нержавеющая сталь)	42,00	2,10
69	1081	Ванна для гальваники (нержавеющая сталь)	42,00	2,10
70	1083	Ванна для гальваники (нержавеющая сталь)	42,00	2,10
71	1089	Ванна для гальваники (нержавеющая сталь)	42,00	2,10
72	2020	Установка для сверления бетона Esson D-350	2 268,00	113,40
73	1674	Весы электронные крановые ВК-А-10	1 344,00	67,20
74	1715	Сварочный полуавтомат Lincoln Electric Powertec 305С-4R	3 276,00	163,80
75	1784	Сварочный полуавтомат Lincoln Electric Powertec 305С-4R	3 276,00	163,80
76	2259	Станок токарно-револьверный 1Г340П	2 856,00	142,80
77		Щетка навесная	520,80	26,04
78	879	Трансформатор силовой ТМ-1000-10/0,4 6 кВ	3 528,00	176,40
79	415	Циркуляционная пила Ц-5	823,20	41,16
80	1646	Навесное оборудование – передний отвал для снега НО-79-1 к трактору МТЗ-82	714,00	35,70
81	2093	Навесное оборудование – передний отвал для снега НО-79-1	714,00	35,70
82	543	Мотопомпа МП 1600 24-02	2 772,00	138,60
83	520	Станок фрезерный	1 344,00	67,20
84	218	Станок рейсмусовый	1 848,00	92,40
85	4786	Полуприцеп бортовой МАЗ 975800-2010	3 360,00	168,00
86		Горелка БГЖ – 1.2	2 016,00	100,80
87		Теплогенератор ТМ-Ж-5	613,20	30,66
88		Сушилка «Нива-10»	57 792,00	2 889,60
89		Горелка БГ-2,3	5 796,00	289,80
90		Горелка БГГ-3,5	8 232,00	411,60
91		Агрегат для протравливания семян УПС-10	1 344,00	67,20
92		Окучник АК-1,6	1 932,00	96,60
93	1148	Станок точильно-шлифовальный 3Б634	730,80	36,54
94	1173	Станок зубодолбежный 5М14	3 192,00	159,60
95	1211	Станок поперечно-строгальный 7Б35	924,00	46,20
96	1428а	Станок горизонтально-фрезерный 6т80	2 940,00	147,00
97	1534	Выпрямитель сварочный ВДУ-303 УЗ	352,80	17,64
98	2057а	Станок фрезерный универсальный 6Н81	1 260,00	63,00
99	2433	Пресс гидравлический П-6326	3 780,00	189,00
100	854	Трансформатор сварочный ВДУ-506 УЗ	1 764,00	88,20
101	4613	Автопогрузчик	4 284,00	214,20
102	1315	Бетономешалка	151,20	7,56
103	2133	Дефектоскоп ультразвуковой CTS-9006	3 696,00	184,80
104	1203	Инфракрасный термометр	344,40	17,22
105	1807	Магнитный толщиметр	924,00	46,20
106	819	Машина разрывная Р-5	4 872,00	243,60
107	676	Обдирочно-шлифовальный станок 3Б633	529,20	26,46
108	1949	Пирометр Raytek	260,40	13,02
109	4667	Пирометр термоскопический	840,00	42,00
110	1639	Сварочный бензиновый генератор WAGT 220 DC HSB	1 596,00	79,80
111	1651	Сверлильная машина на эл. магнитном основании МС8	1 428,00	71,40
112	379	Станок настольно-сверлильный 2М112	302,40	15,12
113	404	Станок настольно-сверлильный 2Н112	411,60	20,58
114	1246	Таль ручная	201,60	10,08
115	1298	Щетка дорожная	604,80	30,24
116	4385	Компрессор	1 344,00	67,20
117	4635	Полуавтомат POWERTEC -300S	1 848,00	92,40
118	4745	Полуавтомат POWERTEC -305C	2 688,00	134,40
119	4633	Полуавтомат POWERTEC -360S	1 764,00	88,20
120	4713	Сварочный полуавтомат POWERTEC-365SAIR	3 528,00	176,40
121	3421	Станок настольно-сверлильный	302,40	15,12
122	1107а	Станок обдирочно-шлифовальный	588,00	29,40
123	1634	Электротельфер	1 512,00	75,60
124	1764	Таль электрическая	840,00	42,00
125	1763	Таль электрическая	840,00	42,00
126	1762	Таль электрическая 10312	840,00	42,00
127	3164	Компрессор гаражный	823,20	41,16
128	3990	Емкость для подготовки воды	13 692,00	684,60
129	4742	Подъемник передвижной гидравлический с ножным приводом	6 468,00	323,40
130	4789	Дровокол	302,40	15,12
131	2824	Станок токарный ФЗС32	13 188,00	659,40
Оборудование и иное имущество, расположенные по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47				
132	1580	Мармит электрический кухонный сухого нагрева ПМЭС-70КМ	924,00	46,20
133	21500	Балканкар г/п 3 т	6 720,00	336,00
134	3844	Автопогрузчик	2 940,00	147,00
135	1320	Компрессор CBS 20/8	6 720,00	336,00
136	1321	Компрессор CBS 30/8	7 896,00	394,80
137	1579	Мармит электрический кухонный сухого нагрева ПМЭС-70КМ-600	1 176,00	58,80
138	971	Установка стоматологическая	7 560,00	378,00
139	1581	Прилавок-витрина холодильный высокотемпературный	1 512,00	75,60
140	2023	Скамейка декоративная	142,80	7,14
141	2024	Скамейка декоративная	142,80	7,14
142	2022	Стол декоративный	1008,00	50,40
143	870	Бильярд	672,00	33,60
144	748	Водный велосипед	764,40	38,22
145	687	Мотор лодочный «Ветерок» 8-М	168,00	8,40
146	976	Мотор лодочный «Вихрь» 25Р	277,20	13,86
147	1731	Сверлильная машина на электромагнитном основании МС-4	1 092,00	54,60

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00. Ответственное лицо: Байрашевский Алик Степанович, тел. 80297117094

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона **www.ipmtorgi.by, www.cpo.by**

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона **www.cpo.by**

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты и вознаграждение (от 1 % до 10 %) на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 03.06.2021 г.

Дата, место и время проведения аукциона	**16.07.2021 в 13.00 по адресу: ОАО «Технолит Полоцк», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101, 2-й этаж, актовый зал**
Дата, место и время окончания приема документов	**13.07.2021 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»**
Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

Мастацкая памяць дыпламатыі:

«Я з сабой прывезла толькі ліру...»

Кніга дацэнта кафедры дыпламатычнай і консульскай службы факультэта міжнародных адносін Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдата гістарычных навук Ігара АЎЛАСЕНКІ «Беларускія пісьменнікі ў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый: выступленні, назіранні, уражанні», якая толькі што ўбачыла свет, безумоўна, стане падзеяй не толькі для айчыннага літаратуразнаўства.

Прычын на тое некалькі. Па-першае, манаграфія прысвечана традыцыі ўключэння пісьменнікаў у склад дэлегацыі Беларускай ССР на сесіі Генеральнай Асамблеі ААН. У рабоце разглядаецца афіцыйная дыпламатычная дзейнасць літаратараў, а таксама іх асабістыя ўражанні ад удзелу ў Генеральнай Асамблеі і ад паездкі ў Злучаныя Штаты Амерыкі. Размова ідзе пра дыпламатычнае «адкрыццё Амерыкі» старшынёй праўлення СП БССР, акадэмікам АН БССР Міхасём Лыньковым (у 1945 — у якасці карэспандэнта; у 1952 — 1955 — як дэлегата), адказным рэдактарам часопіса «Вожык» Кандратам Крапівой (1946 — у якасці карэспандэнта), акадэмікам АН БССР Пятром Глебкам (у 1955; у 1956 — 1957; у 1964 — 1965), галоўным рэдактарам часопіса «Маладосць» Піменам Панчанкам (1958), старшынёй праўлення Саюза пісьменнікаў БССР Петрусём Броўкам (у 1959); галоўным рэдактарам часопіса «Полымя» Максімам Танкам (у 1960, 1961, 1962), галоўным рэдактарам кінастудыі «Беларусьфільм» Аркадзем Куляшовым (у 1961), намеснікам старшыні праўлення СП БССР Іванам Шамякіным (у 1963), літаратурным кансультантам СП БССР Андрэем Макаёнкам (у 1965), сакратаром праўлення СП БССР Паўлам Кавалёвым (у 1966), сакратаром праўлення СП БССР Міколам Ткачовым (у 1967)... А яшчэ пабывалі на сесіі Максім Лужанін, Кастусь Кірэенка, Іван Навуменка, Міхась Калачынскі, Аляксей Кулакоўскі, Нічыпар Пашкевіч, Генадзь Бураўкін, Анатоль Вярцінскі, Іван Чыгрынаў, Анатоль Кудравец, Барыс Сачанка, Яўгенія Янішчыц, Алесь Адамовіч, Вячаслаў Адамчык, Рыгор Барадулін, Васіль Зуёнак, Віктар Казько, Васіль Быкаў, Адам Мальдзіс. Падзеі ў манаграфіі разглядаюцца да развалу Савецкага Саюза. Бо іначай, вядома, даволі падрабязны атрымаўся б і расповед аўтара пра ўдзел і выступленні на Генеральнай Асамблеі ААН старшыні праўлення Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалая Чаргінца, які неаднойчы бываў у ЗША з высокай дыпламатычнай місіяй, прадстаўляючы ўжо суверэнную дзяржаву — Рэспубліку Беларусь...

Па-другое, аўтар даследавання асаблівую ўвагу звяртае на мастацкія дакументы, якія нарадзіліся ў Амерыцы альбо ўжо пасля вяртання ў Беларусь у сувязі з амерыканскімі паездкамі.

Па-трэцяе, ажывіць гісторыю беларускай дыпламатыі істотна дапамагае і выкарыстанне дзённікавых запісаў, эпісталярных крыніц, што таксама вельмі важна.

Па-рознаму выбудоўвалі, фіксавалі свае ўражанні ад важнай міжнароднай падзеі, ад самой Амерыкі беларускія літаратары. Яўгенія Янішчыц пісала (ёй давялося выправіцца ў замежную камандзіроўку ў 1981 годзе, ва ўзросце 33 гадоў): *«Я з сабою прывезла толькі ліру/ Скрозь імжу, скрозь ранішні туман./ Хочацца ўвайсці ў сабор мне міру/ Перад уваходам у ААН./ Ты, цывілізацыі калыска./ Не звядзі мяне, зямля, у зман./ Бачу зоркі брацкіх абеліскаў/ Перад уваходам у ААН/ Голуб міру ў небе распасцёрты./ Заглушы, планета, хіжы план!/ Чую галасы жывых і мёртвых/ Перад уваходам у ААН...»*

Усе жадалі і жадаюць міру. Беларускія пісьменнікі, якія ўдзельнічалі ў сесіях Генасамблеі, — таксама. І можна толькі падзякаваць Ігару Аўласенку за такую нечаканую і вельмі актуальную ды сучасную манаграфію.

Мікола БЕРЛЕЖ.

Каб помнілі

«НЕВЯДОМЫ» МАЁР

На адным з дамоў у Брэсце хутка з'явіцца мурал, прысвечаны абаронцу Брэсцкай крэпасці Герою Савецкага Саюза Пятру Гаўрылаву

На вуліцы Гаўрылава ў Брэсце пачалі працаваць два мастакі сталічнай артстудыі ALMIRA. Яны наносяць на сцяну шматпавярховіка мурал героя, чыё імя носіць вуліца.

Старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК у сваім тэлеграм-канале паведаміў, што гэта работа стала сумесным праектам гарадскога выканаўчага камітэта і Расійскага цэнтра культуры і навукі ў Брэсце. Яе плануецца завяршыць да 28 ліпеня — дня вызвалення горада.

Варта сказаць, што маёр Гаўрылаў — адзін з самых вядомых абаронцаў крэпасці. Ён быў цэнтральнай фігурай абароны Усходняга форта крэпасці. Яго заслугі прызнаў нават непрыяцель. Нямецкі генерал у сваім данясенні з павагай назваў яго «душой абароны». Пётр Гаўрылаў быў тым самым «невядомым маёрам», якога ў канцы чэрвеня ні сярод загінулых, ні сярод палонных немцы не знайшлі. Ён трапіць у палон 23 ліпеня. А да гэтага будзе абараняцца. Спачатку ў складзе трох рот, потым з астаткамі групы ў 12 чалавек з трыма кулямётамі, а ў канцы — калі застанецца адзін.

І толькі параненага, зусім знясіленага, яго знойдуць 23 ліпеня. Сяргей Смірноў у кнізе «Брэсцкая крэпасць» так апісаў момант захопу ў палон: «Палонны маёр быў у поўнай камандзірскай форме, але яго вопратка ператварылася ў лахманы, твар быў пакрыты сажай і пылам, аброс барадой... Гэта быў у поўным сэнсе слова шкілет, абцягнуты скурай. Да якой ступені дайшла змардаванасць, можна было меркаваць па тым, што палонны не мог нават зрабіць глытальны рух: у яго не хапала на гэта сіл, і дактарам давялося прымяніць штучнае харчаванне, каб выратаваць яму жыццё. Але нямецкія салдаты, якія бралі яго ў палон, расказалі ўрачам, што гэты чалавек, у чыім целе ледзьве трымцела жыццё, усяго гадзіну таму ў адзіночку прыняў бой, кідаў гранаты, страляў з пісталета, забіў і параніў некалькіх ворагаў».

Ён праўдзе яшчэ чатыры гады ў нямецкіх канцлагерах, а затым пройдзе ўсе колы пекла былога ваеннапалоннага. Менавіта пісьменнік Сяргей Смірноў дапамог аднавіць добрае імя героя. Амаль праз дзесяць гадоў пасля вайны Гаўрылаву вярнулі званне і ўзнагароды, якіх пазбавілі без падстаў, а пазней прысвоілі званне Героя Савецкага Саюза. Пётр Гаўрылаў пражыў жыццё ў Расіі, але завяшчаў пахаваць сябе ў Брэсце.

Прах яго знайшоў спачын на Гарнізонных могілках Брэста. Імя героя носіць вуліца ва Усходнім мікраараёне абласнога цэнтра. А цяпер з'явіцца мурал, які будзе відаць здалёк, бо героі не паміраюць, пакуль іх памятаюць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ БАНК

ОАО «БНБ-Банк»

220012, Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 87а.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ
о финансовом положении на 31 декабря 2020 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2020 г.	2019 г.
Активы			
Денежные средства и их эквиваленты		132 144	155 993
Средства в кредитных организациях		6 793	9 343
Производные финансовые активы		74	1 936
Инвестиционные ценные бумаги		74 829	59 749
Кредиты клиентам		543 314	425 228
Инвестиционная недвижимость		12 517	17 437
Основные средства		12 309	11 239
Активы в форме права пользования		3 309	3 851
Нематериальные активы		3 833	3 050
Текущие активы по налогу на прибыль		587	–
Отложенные активы по налогу на прибыль		128	353
Активы, предназначенные для продажи		1 414	–
Прочие активы		2 090	5 187
Итого активы		**793 341**	**693 366**
Обязательства			
Средства кредитных организаций		185 540	97 829
Производные финансовые обязательства		12 360	55
Средства клиентов		465 862	446 334
Обязательства по договорам аренды		3 460	3 766
Выпущенные долговые ценные бумаги		26 953	50 992
Текущие обязательства по налогу на прибыль		–	753
Отложенные обязательства по налогу на прибыль		1 472	–
Прочие обязательства и резервы		3 425	3 094
Субординированный заем		–	8 188
Итого обязательства		**699 072**	**611 011**
Капитал			
Уставный капитал		62 037	62 037
Дополнительный капитал		4 734	3 107
Фонд переоценки зданий		496	321
Фонд переоценки ценных бумаг		1 203	546
Нераспределенная прибыль		25 799	16 344
Итого капитал		**94 269**	**82 355**
Итого капитал и обязательства		**793 341**	**693 366**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ
о совокупном доходе за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2020 г.	2019 г.
Процентная выручка, рассчитанная с использованием эффективной процентной ставки			
Кредиты клиентам		51 504	38 059
Средства в кредитных организациях		1 156	1 177
Инвестиционные ценные бумаги		2 811	4 658
Прочая процентная выручка			
Чистые инвестиции в финансовую аренду		3 058	2 567
		58 529	46 461
Процентные расходы			
Средства клиентов		(16 754)	(9 325)
Средства кредитных организаций		(8 260)	(5 897)
Выпущенные долговые ценные бумаги		(4 549)	(5 249)
Процентные расходы по договорам аренды		(95)	(41)
Субординированный заем		(54)	(678)
		(29 712)	**(21 190)**
Платежи в ГУ «Агентство по гарантированному возмещению банковских вкладов (депозитов) физических лиц»		(1 809)	(1 437)
Чистые процентные доходы		**27 008**	**23 834**
Резерв под ожидаемые кредитные убытки		(4 186)	(3 879)
Чистый процентный доход после резерва под обесценение кредитов		**22 822**	**19 955**
Чистые комиссионные доходы		5 087	5 399
Чистые доходы / (расходы) по операциям в иностранной валюте:			
- торговые операции		10 703	9 464
- переоценка валютных статей		12 649	(2 867)
Доходы / (расходы) от переоценки инвестиционной недвижимости		722	(17)
Чистые доходы / (расходы) по операциям с производными финансовыми инструментами		(18 477)	5 669
Восстановление обесценения основных средств		1 417	–
Прочие доходы		4 672	3 799
Непроцентные доходы		**16 773**	**21 447**
Расходы на персонал		(15 349)	(15 137)
Прочие операционные расходы		(8 287)	(8 734)
Создание резервов под обесценение прочих активов и обязательств		(753)	(647)
Амортизация		(3 496)	(2 733)
Непроцентные расходы		**(27 885)**	**(27 251)**
Прибыль до расходов по налогу на прибыль		**11 710**	**14 151**
Расход по налогу на прибыль		(2 285)	(2 411)
Прибыль за год		**9 425**	**11 740**
Прочий совокупный доход			
Прочий совокупный доход, подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах			
Переоценка зданий		274	–
Чистая величина изменения справедливой стоимости долговых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		434	(180)
Величина изменения оценочного резерва под ожидаемые кредитные убытки по долговым инструментам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		223	(3)
Чистый прочий совокупный доход, подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах		**931**	**(183)**
Расход по налогу на прибыль, относящийся к статьям прочего совокупного дохода		(69)	–
Прочий совокупный доход / (убыток) за год, за вычетом налогов		**862**	**(183)**
Итого совокупный доход за год		**10 287**	**11 557**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ
об изменениях в капитале за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	Уставный капитал	Дополнительный капитал	Фонд переоценки	Нераспределенная прибыль / (убыток)	Итого капитал
Остаток на 31 декабря 2018 г.		**62 037**	**2 331**	**1 080**	**5 682**	**71 130**
Итого совокупный доход за год		–	–	(183)	11 740	**11 557**
Амортизация фонда переоценки		–	–	(30)	30	–
Вознаграждения работников акциями материнского банка		–	776	–	–	**776**
Дивиденды, объявленные и выплаченные акционерам Банка	21	–	–	–	(1 108)	**(1 108)**
На 31 декабря 2019 г.		**62 037**	**3 107**	**867**	**16 344**	**82 355**
Итого совокупный доход за год		–	–	862	9 425	**10 287**
Амортизация фонда переоценки		–	–	(30)	30	–
Вознаграждения работников акциями материнского банка	27, 31	–	1 627	–	–	**1 627**
Дивиденды, объявленные и выплаченные акционерам Банка		–	–	–	–	–
На 31 декабря 2020 г.		**62 037**	**4 734**	**1 699**	**25 799**	**94 269**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ
о движении денежных средств за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2020 г.	2019 г.
Денежные потоки от операционной деятельности			
Прибыль до расхода по налогу на прибыль		11 710	14 151
Корректировки на:			
Амортизацию		3 496	2 733
Создание резерва под обесценение		4 186	3 879
Создание резервов под обесценение прочих активов и по обязательствам		753	647
(Доход)/расход от выбытия основных средств		(51)	63
(Доход)/расход от переоценки инвестиционной недвижимости		(722)	17
Доход от выбытия инвестиционной недвижимости		(1 144)	(437)
Чистое изменение начисленных процентов		(595)	(1 571)
(Прибыль)/убыток от переоценки производных финансовых инструментов		(304)	75
Неиспользованные отпуска и начисленные премии		(231)	(99)
Вознаграждения работников акциями материнского банка		1 627	776
(Доход)/расход от возникновения курсовых разниц		(12 649)	2 867
Доход от выбытия прочих активов		(261)	–
Восстановление обесценения основных средств		(1 417)	–
Прочие изменения		(173)	(228)
Денежные потоки от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		**4 225**	**22 873**
Чистое (увеличение) / уменьшение операционных активов			
Средства в кредитных организациях		3 125	5 980
Кредиты клиентам		(37 391)	(85 528)
Производные финансовые активы		2 166	1 592
Прочие активы		1 722	1 406
Чистое увеличение / (уменьшение) операционных обязательств			
Средства кредитных организаций		70 762	(20 560)
Средства клиентов		(51 329)	132 586
Производные финансовые обязательства		12 305	55
Прочие обязательства		(982)	1 213
Чистое расходование / (поступление) денежных средств от операционной деятельности до налогообложения		**4 603**	**59 617**
Уплаченный налог на прибыль		(1 997)	(1 794)
Чистое расходование / (поступление) денежных средств от операционной деятельности		**2 606**	**57 823**
Денежные потоки от инвестиционной деятельности			
Покупка инвестиционных ценных бумаг		(72 663)	(177 073)
Погашение инвестиционных ценных бумаг		72 366	170 363
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(2 044)	(2 513)
Поступления от продажи основных средств и нематериальных активов		130	30
Поступления от продажи инвестиционной недвижимости		5 462	2 467
Чистое поступление / (расходование) денежных средств от / (в) инвестиционной деятельности		**3 251**	**(6 726)**
Денежные потоки от финансовой деятельности			
Дивиденды, выплаченные акционерам		–	(1 108)
Выпуск долговых ценных бумаг		84 917	157 675
Погашение долговых ценных бумаг		(109 016)	(139 126)
Погашение субординированного займа		(8 016)	–
Денежные платежи в отношении основной суммы обязательства по аренде		(2 147)	(1 151)
Чистое поступление / (расходование) денежных средств от финансовой деятельности	32	**(34 262)**	**16 290**
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		4 561	(213)
Влияние ожидаемых кредитных убытков на денежные средства и их эквиваленты		(5)	1
Чистое увеличение денежных средств и их эквивалентов		**(23 849)**	**67 175**
Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного года		155 993	88 818
Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного года	5	**132 144**	**155 993**

Сумма процентов, уплаченных и полученных Банком в течение года, закончившегося 31 декабря 2020 г., составила 29 812 тыс. бел. руб. и 58 034 тыс. бел. руб., соответственно.
Сумма процентов, уплаченных и полученных Банком в течение года, закончившегося 31 декабря 2019 г., составила 23 907 тыс. бел. руб. и 45 203 тыс. бел. руб., соответственно.

Адрес страницы интернет-сайта, где размещена консолидированная отчетность в полном объеме:
https://bnb.by/o-nas/nashi-rezultaty/finansovaya-otchetnost-msfo/

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь № 10 от 7 июня 2013 г. УНП 100513485.

EY
Ernst & Young LLC
Klary Tsetkin st., 51A, 15th floor
Minsk. 220004,
Republic of Belarus
Tel: +375(17)240 4242
Fax: +375(17) 240 4241
www.ey.com/by

ООО «Эрнст энд Янг»
Республика Беларусь,
220004, Минск
ул. Клары Цеткин, 51 А,
15-й этаж
Тел. +375 (17) 240 4242
Факс: +375 (17) 240 4241

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
независимой аудиторской организации по консолидированной финансовой отчетности Открытого акционерного общества «Белорусский народный банк» за период с 1 января по 31 декабря 2020 года

Генеральному директору
Открытого акционерного общества «Белорусский народный банк» Г-ну Лаше Акубардия
Акционерам, Совету директоров, Аудиторскому комитету и Правлению Открытого акционерного общества «Белорусский народный банк»

Мнение

Мы провели аудит консолидированной финансовой отчетности Открытого акционерного общества «Белорусский народный банк» и его дочерней организации (далее – «Банк» или ОАО «БНБ-Банк»), состоящей из консолидированного отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2020 года, консолидированного отчета о совокупном доходе, консолидированного отчета об изменениях в собственном капитале и консолидированного отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к консолидированной финансовой отчетности, включая краткий обзор основных положений учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая консолидированная финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях консолидированное финансовое положение Банка по состоянию на 31 декабря 2020 года, а также его консолидированные финансовые результаты и консолидированное движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (МСФО).

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности, действующими в Республике Беларусь, и Международными стандартами аудита (МСА). Наши обязанности в соответствии с этими правилами и стандартами описаны далее в разделе «Ответственность аудиторской организации за аудит консолидированной финансовой отчетности» нашего заключения. Мы независимы по отношению к Банку в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров Совета по международным стандартам этики для бухгалтеров (включая международные стандарты независимости) (Кодекс СМСЭБ) и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту консолидированной финансовой отчетности в Республике Беларусь, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом СМСЭБ. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для нашего аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте нашего аудита консолидированной финансовой отчетности в целом и при формировании нашего мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам. В отношении указанного ниже вопроса наше описание того, как данный вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Ответственность аудиторской организации за аудит консолидированной финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения консолидированной финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассмотрения указанного ниже вопроса, служат основанием для выражения нашего аудиторского мнения о прилагаемой консолидированной финансовой отчетности.

Ключевой вопрос аудита	Как данный ключевой вопрос
Резерв под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам в соответствии с МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты»	
Определение величины резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам является ключевой областью суждения руководства Банка. Выявление факторов значительного увеличения кредитного риска, включающее выявление изменения риска наступления дефолта на протяжении всего оставшегося срока действия финансового инструмента, а также определение значений вероятности дефолта и уровня потерь при дефолте являются процессом, включающим значительное использование профессионального суждения и допущений. Использование различных моделей, допущений и объемных исходных данных в расчете ожидаемых кредитных убытков могут существенно повлиять на уровень резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам. В силу существенности сумм кредитов клиентам, а также значительного использования профессионального суждения, оценка резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам представляет собой ключевой вопрос аудита. Информация о резерве под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам и подход руководства Банка к оценке и управлению кредитным риском описаны в Примечаниях 3, 9 и 28 к консолидированной финансовой отчетности.	Наши аудиторские процедуры включали в себя анализ методологии оценки резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам, предоставленным юридическим и физическим лицам, тестирование средств контроля над процессом кредитования клиентов, включая тестирование контролей по учету просроченной задолженности, а также оценку факторов значительного увеличения кредитного риска и признаков обесценения кредитов. В отношении оценки резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам мы провели анализ допущений, изучение исходных данных, использованных Банком, а также анализ модели вероятности дефолта, уровня восстановления и коэффициента макропрогноза. Мы проверили классификацию кредитов по этапам кредитного качества и произвели пересчет резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам. Наши аудиторские процедуры также включали в себя пересчет резерва по индивидуально существенным кредитам юридическим лицам, а также кредитам, имеющим повышенный кредитный риск. Мы провели анализ финансового состояния заемщиков, кредитного рейтинга, наличия просроченной и реструктуризированной задолженности, обеспеченности задолженности по кредитам. Мы проанализировали последовательность суждений руководства Банка, применяемых при расчете резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам. Мы проанализировали информацию о резерве под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам, раскрытую в примечаниях к консолидированной финансовой отчетности.

Ответственность руководства и Совета директоров ОАО «БНБ-Банк» за консолидированную финансовую отчетность

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление указанной консолидированной финансовой отчетности в соответствии с МСФО и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки консолидированной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке консолидированной финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Банка продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Банк, прекратить его деятельность или когда у руководства нет реальной альтернативы таким действиям.

Совет директоров ОАО «БНБ-Банк» несет ответственность за надзор за процессом подготовки консолидированной финансовой отчетности Банка.

Ответственность аудиторской организации за аудит консолидированной финансовой отчетности

Наши цели заключаются в получении разумной уверенности в том, что консолидированная финансовая отчетность в целом не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности, действующими в Республике Беларусь и Международными стандартами аудита, всегда выявит существенное искажение при его наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что по отдельности или в совокупности они могли бы повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой консолидированной финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности, действующими в Республике Беларусь, и Международными стандартами аудита, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

► выявляем и оцениваем риски существенного искажения консолидированной финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибок, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;

► получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Банка;

► оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность оценочных значений, рассчитанных руководством, и раскрытия соответствующей информации;

► делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности, и, на основании полученных аудиторских доказательств, вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, которые могут вызвать значительные сомнения в способности Банка продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующему раскрытию информации в консолидированной финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Банк утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;

► проводим оценку представления консолидированной финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли консолидированная финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление;

► получаем достаточные надлежащие аудиторские доказательства в отношении финансовой информации организаций и хозяйственной деятельности внутри Банка, чтобы выразить мнение о консолидированной финансовой отчетности. Мы отвечаем за общее руководство, контроль и проведение аудита Банка. Мы являемся единолично ответственными за наше аудиторское мнение.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с Советом директоров и Аудиторским комитетом ОАО «БНБ-Банк», доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, если мы выявляем таковые в процессе аудита.

Мы также предоставляем Совету директоров и Аудиторскому комитету ОАО «БНБ-Банк» заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали их обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудиторской организации, а в необходимых случаях – о соответствующих мерах предосторожности.

Из тех вопросов, которые мы довели до сведения Совета директоров и Аудиторского комитета ОАО «БНБ-Банк», мы определяем вопросы, которые были наиболее значимыми для аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период, и которые, следовательно, являются ключевыми вопросами аудита. Мы описываем эти вопросы в нашем аудиторском заключении, кроме случаев, когда публичное раскрытие информации об этих вопросах запрещено законом или нормативным актом, или когда в крайне редких случаях мы приходим к выводу о том, что информация о каком-либо вопросе не должна быть сообщена в нашем заключении, так как можно обоснованно предположить, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее сообщения.

Партнер по аудиту, ответственный за задание, по результатам которого выпущено настоящее аудиторское заключение независимой аудиторской организации – Лащенко П.А.

Лащенко П. А.
Генеральный директор
ООО «Эрнст энд Янг», FCCA

Чигилейчик Е. А.
Заместитель начальника отдела аудита
ООО «Эрнст энд Янг», FCCA

20 апреля 2021 года

Аудиторское заключение получил:
Генеральный директор ОАО «БНБ-Банк» Л. Акубардия

20 апреля 2021 года

Сведения об аудируемом лице
Наименование: Открытое акционерное общество «Белорусский народный банк»
Данные о регистрации Национальным банком Республики Беларусь от 16 апреля 1992 года, регистрационный № 27. Местонахождение: 220012, Республика Беларусь, г. Минск, пр. Независимости, 87а.

Сведения об аудиторской организации
Наименование: Общество с ограниченной ответственностью «Эрнст энд Янг»
Зарегистрировано 7 апреля 2005 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190616051.
Является членом Аудиторской палаты с 26 декабря 2019 года.
Регистрационный номер записи аудиторской организации в аудиторском реестре – 10051, дата включения в аудиторский реестр – 1 января 2020 года.
Местонахождение: 220004, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Клары Цеткин, 51А, 15-й этаж.

Будзьце асцярожныя!

Каб не атруціць сабе лета

Хваробы ад нямытых рук і прадуктаў, якія хутка псуюцца

Сёлетняя сітуацыя з вострымі кішэчнымі інфекцыямі палепшылася ў параўнанні з мінулымі гадамі, бо, улічваючы распаўсюджванне каранавіруса, людзі прыслухаліся да парад медыкаў і сталі часцей мыць рукі. Але перыяд летняй спёкі застаецца самым небяспечным — прадукты хутка псуюцца як пры няправільным захоўванні ў магазінах, так і дома. Як трэба праяўляць пільнасць у прадуктовых крамах і на ўласнай кухні, якую ежу ўзяць з сабой на пляж і што рабіць, калі болі ў страўніку і дыярэя здарыліся на дачы, расказала загадчык аддзела гігіены Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Вія ШУКЕВІЧ.

Яна нагадала, што з-за пад'ёму ў летні перыяд тэмпературы паветра і вады ў вадаёмах ствараюцца аптымальныя ўмовы для развіцця ўзбуджальнікаў кішэчных інфекцый, у выніку чаго ўзрастае верагоднасць харчовых атручэнняў і вострых кішэчных інфекцый. Рызыка іх узнікнення таксама павялічваецца пры невыкананні правілаў прыгатавання ежы, тэмпературнага рэжыму пры захоўванні прадуктаў харчавання, асабліва тых, якія хутка псуюцца. Небяспеку нясуць і стравы, прыгатаваныя без цеплавой апрацоўкі, якія ўжываюцца ў халодным выглядзе.

Каб засцерагчы сябе і дзяцей ад захворвання, неабходна прытрымлівацца правілаў асабістай гігіены: мыць рукі з мылам пасля вяртання дадому з вуліцы, перад прыняццем ежы і пасля наведвання прыбіральні. Перад ужываннем старанна мыць агародніну, фрукты і ягады, для дзяцей малодшага ўзросту важна выкарыстоўваць пры гэтым пітную ці бутыляваную ваду. Прадукты неабходна захоўваць у месцах, ахаваных ад насякомых, грызуноў і дамашніх жывёл. Пры транспарціроўцы прадуктаў трэба выкарыстоўваць чыстую ўпакоўку, а для прадуктаў, якія хутка псуюцца, — сумку-халадзільнік. Важна не набываць прадукты харчавання ў выпадковых асоб і ў месцах несанкцыянаванага гандлю.

Асаблівую ўвагу ў гарачыя летнія дні варта звяртаць на прадукты, якія хутка псуюцца. Гэта мясныя паўфабрыкаты, салаты, тварог, малако, кандытарскія вырабы. Пры набыцці такіх прадуктаў варта пагледзець тэрмін прыдатнасці і ўмовы захоўвання.

— Пры заканчэнні тэрміну прыдатнасці ці падазрэнні, што халадзільнае абсталяванне не працуе, прадукт набываць не трэба. Гэта адносіцца да ўсіх харчовых прадуктаў, але ў спёку найбольш уразлівай групай з'яўляюцца тыя тавары, што хутка псуюцца. Іх увогуле варта набываць толькі ў гандлёвых аб'ектах, аснашчаных халадзільным абсталяваннем. Не варта набываць замарожаныя прадукты (гэта адносіцца і да марожанага) у дэфармаванай упакоўцы з расплывістым змесцівам — хутчэй за ўсё, яны падвяргаліся размарожванню. У спякоту небяспечна набываць выпечку з мясной, гароднінай, сырнай начынкамі, чабурэкі, хачапуры, беляшы, булачкі з крэмам, піроныя, калі для іх захоўвання не выкарыстоўваецца халадзільнае абсталяванне ці яно праце неэфектыўна, — папярэджвае Вія Шукевіч.

Падчас прыгатавання ежы ў дамашніх умовах таксама неабходна прытрымлівацца шэрагу правілаў. Старанна мыць рукі перад прыгатаваннем і пасля кантакту з сырой прадукцыяй, выкарыстоўваць асобныя дошкі для сырой і гатовай ежы, старанна прамываць зяляніна, агародніну і фрукты, не гатаваць больш чым за суткі да ўжывання, у халадзільніку не змяшчаць на адну паліцу гатовыя і сырыя прадукты.

Дома пры захоўванні прадуктаў таксама неабходна прытрымлівацца ўстаноўленага для іх тэмпературнага рэжыму. Прыгатаваныя стравы, прызначаныя для часовага захоўвання, варта максімальна хутка астудзіць і прыбраць у халадзільнік. Важна памятаць, што на ўпакоўцы малочных і кісламалочных прадуктаў, сокаў, салатаў прамысловай вытворчасці ўказаны тэрмін прыдатнасці пры ўмовах захавання цэласнасці ўпакоўкі. Пры раскрыванні ўпакоўкі тэрмін прыдатнасці такіх прадуктаў, як правіла, істотна скарачаецца.

— Варта быць асцярожнымі з ранняй агароднінай і бахчавымі. Вытворцы з мэтай паскарэння выспявання прымяняюць хімічныя ўгнаенні. Важна не даваць такую агародніну і фрукты дзецям. Пры набыцці прадуктаў харчавання ў сумнеўнай сітуацыі варта ўдакладніць у прадаўца дакументы, якія пацвярджаюць якасць і бяспеку, — тлумачыць спецыяліст.

На адпачынку нельга ўжываць для пітных і харчовых мэт ваду з выпадковых крыніц, купацца можна толькі ў дазволеных для арганізаванага адпачынку месцах, прычым неабходна пазбягаць глытання вады. Пры наведванні іншых краін мэтазгодна абмяжоўваць ужыванне прадуктаў, не ўласцівых нашаму рацыёну. Калі штосьці ўсё ж хочацца пакаштаваць, то браць трэба невялікую порцыю, і пасачыць за рэакцыяй арганізма. Калі вы адчуваеце сябе нездаровымі — пакутуеце ад болю ў жываце, млоснасці, рвоты, дыярэі, — ні ў якім разе не займайцеся прыгатаваннем ежы для сябе і сям'і.

Пры першых сімптомах атручэння...

...варта звяртацца па медыцынскую дапамогу, бо універсальная лячэння няма. Нават калі вы знаходзіцеся на адпачынку ў вёсцы ці на дачным участку, варта збірацца і ехаць па медыцынскую дапамогу ці выклікаць «хуткую». У дамашняй аптэчцы, зразумела, мець такія прэпараты, як актываваны вугаль, сродкі супраць дыярэі. Але важна сачыць за самаадчуваннем і пры пагаршэнні стану звярнуцца па кваліфікаваную дапамогу. Напрыклад, калі ў вас паднялася тэмпература і пачалася дыярэя, гэта вельмі небяспечныя сімптомы, тут марнаваць час і займацца самалячэннем нельга, варта адразу звяртацца да медыкаў.

Ці тоіць небяспеку ў спякоту шашлык?

Пры набыцці замарынаванага прадукту варта звяртаць увагу на тэрмін прыдатнасці і тэмпературны рэжым захоўвання. Як правіла, усе халадзільнікі ў гандлёвых аб'ектах маюць тэрмометры. Тэмпература захоўвання — 4 (+-2) градусы. Звярніце ўвагу на ўпакоўку — калі парушана яе цэласнасць, прадукт браць не варта. Калі вы адкрылі ўпакоўку і вам не падабаецца пах, гатаваць такі прадукт ці есці без прыгатавання не трэба — толькі выкінуць. Калі мяса тэкстура таварны чэк, то прадукт можна вярнуць, пры гэтым пакінуць запіс у кнізе прапаноў.

Што ўзяць на пляж?

Калі едзем на пляж, павінны ўсведамляць, ці зможам мы забяспечыць тэмпературны рэжым захоўвання тым жа бутэрбродам. Як правіла, гэта магчыма, толькі калі ў вас маецца халадзільнік ці сумка-халадзільнік. Тэмпература павінна быць 4 (+-2) градусы. У адваротным выпадку, бутэрброды варта браць толькі тады, калі іх мясны кампанент не патрабуе захавання тэмпературнага рэжыму. Лепш падыдуць фрукты і агародніна, хлебабулачныя вырабы без начынкі.

На слыху

ГАЛОЎНАЯ НЕБЯСПЕКА ІНДЫЙСКАГА ШТАМА

Эксперт Сусветнай арганізацыі аховы здароўя па рэагаванні на біялагічныя пагрозы Наталля ВІНАГРАД заявіла, што здароваму чалавеку хопіць 5-10 секунд, каб заразіцца індыйскім штамам каранавіруса.

Эпідэміёлаг падкрэсліла, што гэтага часу дастаткова для таго, каб чалавек падхапіў хваробу ў цяжкай форме. Менавіта «агрэсіўнасць» штама з'яўляецца яго галоўнай небяспекай, бо, як паказваюць лічбы, смяротнасць праз яго не моцна адрозніваецца ад іншых варыянтаў віруса.

Таксама небяспечным штамам могуць заразіцца нават вакцынаваныя або тыя, хто перахварэў раней. Гэта адбываецца таму, што індыйскі варыянт навучыўся «выслізгваць» ад імуннага адказу.

Індыйскі штам каранавіруса дабраўся да Беларусі 23 чэрвеня. У гэты дзень Міністэрства аховы здароўя паведаміла, што пробы 10 пацыентаў з пацверджаным COVID-19 мелі набор мутацый, характэрных для гэтага штама.

«ХІТРАСЦЬ» ШТАМА

У гутарцы з РІА Навіны дырэктар расійскага НДЦ эпідэміялогіі і мікрабіялогіі імя Гамалеі Аляксандр Гінцбург заявіў: індыйскі штам каранавіруса мае «хітрасць». Эксперт пажывіў, што гэты варыянт пры пранікненні ў клеткі становіцца вельмі ўстойлівы да антыцелаў.

— Ён не разбурае клеткі, а распаўсюджваецца, пераходзячы з адной клеткі ў іншую, утвараючы шмат'ядзерныя клеткі, — растлумачыў ён.

НОВЫЯ СІМПТОМЫ

Сімптомы гэтага штама віруса трохі адрозніваюцца. Так, у Індыі назвалі найбольш распаўсюджаныя сімптомы ў тых пацыентаў, хто захварэў гэтым штамам: боль у жываце, млоснасць, ваніты, страта апетыту, страта слыху, болі ў суставах.

ЯК РАТАВАЦЦА?

Эксперты па ўсім свеце ўсё яшчэ запэўніваюць, што найлепшай засцярогай (нават ад новых мутацый) з'яўляецца вакцына ад каранавіруса.

— Некаторыя вакцыны менш эфектыўныя супраць індыйскага варыянту, аднак у любым выпадку дапамагаюць прадухіліць цяжкае працяканне захворвання і знізіць смяротнасць, — падкрэсліла эксперт СААЗ Марыя ван Керкхоў.

НОВЫ ЛАКДАЎН У СВЕЦЕ?

Таксама ў СААЗ лічаць, што сітуацыя з новым штамам з'яўляецца трывожнай і можа прывесці да новага лакдаўну. Распаўсюджванне найноўшага штама «дэльта плюс» вымагае патрэбу ў тэрміновай рэакцыі, у адваротным выпадку давядзецца ўвесці новы лакдаўн. Пра гэта ў эфіры YouTube-канала «Салаўёў Live» заявіла афіцыйны прадстаўнік Сусветнай арганізацыі аховы здароўя (СААЗ) у Расіі Меліта Вуйновіч.

— Вакцынацыя плюс масачны рэжым, таму што вакцыны самой па сабе з «дэльтай» недастаткова. Трэба зараз прыкласці намаганні за кароткі час, інакш — лакдаўн, — заявіла яна.

Прадстаўніца СААЗ падкрэсліла, што сітуацыя са штамам «дэльта плюс» трывожная, вірус набірае хуткасць распаўсюджвання.

— «Дэльта»-штам ахапілае вельмі шмат клетак, чалавек, які захварэў, можа заразіць больш людзей і значна хутчэй. Мы яшчэ не бачым піка, вірус набірае хуткасць, — падагульніла яна.

Індыйскі штам каранавіруса, які атрымаў найменне «дэльта», выявілі ў Індыі ў кастрычніку мінулага года. За апошнія шэсць месяцаў ён распаўсюдзіўся больш чым на 60 краін. Лічыцца, што ён на 60 % больш заразны. 20 чэрвеня індыйскія ўлады паведамілі пра мутацыі «дэльты», якая атрымала назву «дэльта плюс». Пазней Міністэрства аховы здароўя краіны расказала пра небяспеку гэтага штама. Ён адрозніваецца ад папярэдняга больш высокай хуткасцю распаўсюджвання, здольнасцю мацней пашкоджваць клеткі лёгкіх. Таксама навукоўцы дапусцілі, што новы штам можа пераадольваць ахову, створаную антыцеламі.

ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ

Людзі і лёсы

ПАМЯЦЬ СУПРАЦЬ ЗАБЫЦЦЯ

Для кожнага чалавека вайна пачыналася па-рознаму і ў розны час, хоць афіцыйны яе адлік ідзе ад 22 чэрвеня 1941-га.

...Напярэдадні Ася з двухгадовай дачушкай Алачкай выбралася з Масквы — у водпуск у Магілёў, дзе іх даўно чакала Асіна сястра Рая. Сустрэцца з ёй хацелася як найхутчэй, аднак цягнік поўз вельмі марудна, да таго ж досыць часта спыняўся.

Каб хутчэй дабрацца да места, у Оршы яны праселі на прыгарадны цягнік і ўжо з яго ўбачылі самалёты з чорнымі крыжамі, якія сталі бамбіць станцыю. На шчасце, іх машыніст не разгубіўся: набраў хуткасць, і праз нейкі час Ася ўбачыла сястру на пероне Магілёўскага вакзала. Але радасць сустрэчы азмрочыла вайна.

Афіцыйную вестку пра яе пачатак гараджане пачулі па радыё апоўдні 22 чэрвеня, калі горад ужо бамбілі. Жыхарам Вялікай Грамадзянскай вуліцы, дзе жыла сям'я Раі, здавалася, што нямецкія і савецкія самалёты пралятаюць літаральна над іх дамамі — у вокнах дрыжала шкло. Раніцай праз Магілёў пацягнуліся войскі — артылерыя і пяхота.

Асю ўразіла, што ў горадзе па-ранейшаму працавалі цырульні і асобныя крамы, ад чаго здавалася, што жыццё гараджан не змянілася. Але ў кожнага ў вачах застылі трывожныя пытанні: «Дзе немцы? Ці прыйдуць сюды? Ці трэба ўцякаць?» Многія казалі, што вораг далёка і яго не прапусцяць. Іншыя — што ў горадзе шмат шпіёнаў і дыверсантаў, што хутка з'явяцца немцы. Падумаць, што ўсяго праз некалькі дзён на далёкіх подступах да горада ўспыхнуць жорсткія баі, а гараджане з сем'ямі пацягнуцца ў бок вёсак Масток, Сідаравічы, Цішоўка, Зацішша, Княжыцы, Стайкі, не мог ніхто.

Рая з сястрой (муж першай знаходзіўся ў дзеючай арміі, другой — застаўся ў Маскве) таксама сталі збірацца ў дарогу, казаць пра гэта свякам ды суседзям. І ад аднаго з іх пачулі: не трэба, маўляў, сеяць паніку. Немцы ў горад не прыйдуць! А калі і прыйдуць... Гэта ж культурныя людзі, іх не трэба баяцца.

Аднак жанчыны ўжо прынялі рашэнне, сказалі ўсім, каб бралі самае неабходнае для дзяцей і выязджалі.

Раіса Сахрай.

Многія верылі, што Чырвоная Армія хутка вернецца, іншыя не хацелі расставацца са сваёй маёмасцю, жытлом і чакалі цуду.

Імклівасць нямецкага наступлення не дала людзям да канца ўсвядоміць ступень небяспекі, якая на іх насоўвалася. Угаварыўшы родных пакінуць горад, сёстры тым самым выратавалі іх, бо ўжо да канца 1941 года яўрэі Магілёва і яго ваколіц былі цалкам знішчаны.

Нашмат пазней, у пачатку 1942 года, у Берліне на сумна вядомай Ванзэйскай нарадзе лёс гэтага народа быў канчаткова вырашаны: пятнаццаць вышэйшых чыноў рэйха, многія з якіх мелі дыпломы дактароў розных гуманітарных навук і вучоныя ступені, з нямецкай педантычнасцю і добрасумленнасцю праапрацавалі ўсе дэталі знішчэння мільёнаў людзей, уся віна якіх была ў іх не «арыйскім» паходжанні.

Але гэта было пазней, а тады...

Яны змаглі сесці ў воінскі эшалон. Цягнік на Урал рухаўся без усялякага раскладу, прапускаючы сустрэчныя цягнікі. Маленькая Алачка была прыгожай дзяўчынкай, і вайскоўцы (мяркуючы па абрыўках фраз, яны ехалі на Урал па ваенную тэхніку) частавалі яе сухарамі і цукрам. На станцыях, дзе цягнік спыняўся надоўга, Ася, пакідаючы дзіця на сястру, бегала па кіпень. А неяк раз вярнуцца не паспела: цягнік тузануўся і, з кожнай хвілінай набіраючы хуткасць, памчаў наперад. Рая (а гэта была мая мама), застаўшыся з Алачкай і сваімі малымі, думала, што сястра ўсё ж паспела заскочыць у адыходзячы састаў і зараз з'явіцца, але Асі не было. Не ведаючы, што рабіць, яна выйшла на першай жа станцыі і на пероне стала прасіць пасажыраў сустрэчных цягнікоў, каб яны, убачыўшы жанчыну ў чырвонай кофтачцы па імені Ася, сказалі ёй, што на гэтай станцыі яе чакае Рая.

У такім восі трывожным чаканні яна правяла некалькі дзён, і сёстрам зноў пашанцавала — хтосьці з пасажыраў перадаў Асі словы Раі, яны сустрэліся і ўжо разам дабраліся да Чэлябінскай вобласці, дзе іх чакала ўся сям'я.

...У ліпені 1941-га фашысцкая армія з захаду падышла да Магілёва, маючы намер узяць яго адразу, але так не атрымалася: горад пасля гераічнай трохтыднёвай абароны, змучаны і абяскроўлены ўрэшце паў, але не скарыўся. Частка яго абаронцаў, прарваўшы варожае акружэнне і прайшоўшы з баямі па тылах праціўніка, выйшла за лінію фронту. Другая частка, сярод якіх былі апалчэнцы, стала партызанамі. Актыўна змагаліся з ворагам і падпольшчыкі.

...Маці ў час эвакуацыі не перастала шукаць бацьку, пра якога з пачатку вайны не ведала нічога. На яе запыты камандаванне Чырвонай Арміі адказвала, што ў спісах ён не значыцца. І тады хтосьці параіў напісаць ліст у Маскву, у Цэнтральны штаб партызанскага руху. Якая ж была радасць, калі прыйшоў адказ, дзе паведамлялася, што Мацвей Сахрай знаходзіцца ў партызанскім атрадзе, які дыслацыруецца на тэрыторыі Беларускай ССР... Там жа быў пазначаны адрас.

Можна ўявіць і пачуцці бацькі, калі ў канцы 1943-га ў іх атрад прыляцеў самалёт з Вялікай зямлі і яму ўручылі пісьмо ад мамы.

Так яны знайшлі адно аднаго, каб сустрэцца ўжо ў вызваленым Магілёве і ніколі больш не расставацца.

...Больш за 75 гадоў мінула з той пары, як адгрымелі пераможныя залпы гэтай, але падзеі мінулай вайны не могуць быць забыты. Яны жывуць у ўдзячнай памяці нашчадкаў.

Генадзь Сахрай, гісторык.

Як гэта было

Атрад асобага прызначэння

...Першыя парасткі мастацкай творчасці беларускіх партызанаў з'явіліся ў тым жа 1941-м. Спачатку гэта было жаданне разам паслухаць даваенныя песні ды вершы, паспяваць каля вогнішчаў, а потым...

Амаль у кожным атрадзе знайшліся свае самадзейныя артысты: на лясных палянах у свабодны час пачыналіся імправізаваныя канцэрты. Да іх далучаліся гледачы.

У 1942—1944 гадах партызанскія мастацкія калектывы сталі паўсюднай з'явай. Найбольшая іх колькасць была створана ў цэнтральных і ўсходніх рэгіёнах Беларусі. Там шырокую вядомасць атрымалі калектывы 1-й, 2-й і 3-й Мінскіх партызанскіх брыгад, імя газеты «Праўда», «Полымя», «Разгром»... Як адзначаў прафесар Адам Залескі, мастацкая самадзейнасць існавала ў кожнай партызанскай брыгадзе. І не дзіва, што ў пачатку 1944-га ў Вілейскай вобласці па ініцыятыве П. М. Машэрава быў створаны агітатрад.

Група ўдзельнікаў Вілейскага агітатрада імя М. Горкага. *Крайні справа — Аляксандр Нікалаеў, перад ім — Коля Валасевіч.*

Камандаваннем былі вызначаны яго мэта і структура, «прапісаны» патрабаванні да зместу выступленняў, якія павінны былі натхняць партызанаў і насельніцтва на барацьбу з нямецкімі акупантамі, высмейваць фашыстаў ды іх памагатых, умацоўваць веру ў перамогу.

Камандзірам агітатрада быў назначаны капітан Уладзімір Ціханаў, камісарам і мастацкім кіраўніком — Аляксандр Нікалаеў, начальнікам штаба — Фёдар Ягадзінскі. Першы з іх добра спяваў ды іграў на гітары, другі — вучыўся ў Арэнбургскім музычным вучылішчы, трэці — удзельнічаў у тэатральных гуртках.

У Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны знаходзіцца дзённік канцэртнай дзейнасці агітатрада. У ім пазначаны даты і месцы выступленняў, колькасць гледачоў. Вось характэрныя запісы: «2І.V.44 года. Праведзены канцэрт на свяце, прысвечаным баявой дзейнасці партызанскіх атрадаў імя Пархоменкі і «Знішчальнік». Прысутнічалі партызаны і насельніцтва з вёсак Шляпы, Макарычы і іншых. Усяго больш за 800 чалавек». Ці яшчэ: «4.VI.44 года. Канцэрт адбыўся на вуліцы вёскі Іжы. Прысутнічала каля тысячы чалавек. Гледачы сардэчна дзякавалі ўдзельнікам ансамбля».

Не заставаліся без увагі партызанскіх артыстаў і вёскі ў глыбіні: куды не мог адправіцца ўвесь агітатрад — адпраўляліся яго часткі. Кіраўнікі ансамбля ўспаміналі, як камсамольцы Эма Громава, Міхаіл Захараў, Зоя Пярвушына, Мікалай Кісялёў ды іншыя, нагрузіўшыся свежымі зводкамі Саўінфармбюро, лістоўкамі, плакатамі-карыкатурамі, захапіўшы з сабою баян, ехалі ў далёкія вёскі, жыхары якіх з захапленнем слухалі кожнае слова выступоўцаў, засыпалі іх пытаннямі і доўга не адпускалі артыстаў... Яшчэ і таму, што сярод іх былі не толькі беларусы, але і грузіны, палякі, рускія, украінцы, яўрэі. Яны несці гледачам шматнацыянальную культуру народаў, згуртоўвалі людзей у адзіную сям'ю.

Шырокае распаўсюджанне атрымалі і партызанскія сатырычныя плакаты, на вастрыё якіх траплялі «непераможныя» фашысцкія ваякі ды іх хаўруснікі.

Камандаванне суседніх партызанскіх брыгад і атрадаў, мясцовыя жыхары неаднойчы запрашалі артыстаў, з нецярпеннем чакалі канцэртаў. Вельмі цёпла ўспрымалі гледачы выступленні цымбаліста ды скрыпача Ф. Гентафта і падлетка Колі Валасевіча. Хлапчук у чырвонаармейскай пілотцы з чырвонай зорачкай спяваў складзеную ў атрадзе песню «Таварищи, вперёд, нас Родина зовёт», а таксама выконваў рускія і беларускія народныя песні.

Агітатрад імя Горкага быў самым вялікім калектывам партызанскай мастацкай самадзейнасці — каля 70 чалавек. За перыяд сваёй дзейнасці яны далі 150 канцэртаў, на якіх пабывала каля 80 тысяч чалавек.

Калектыў удзельнічаў у абласных, рэспубліканскіх і ўсесаюзным аглядах самадзейнай мастацкай творчасці. Пасля вызвалення Беларусі быў рэарганізаваны ў прафесійны калектыў — ансамбль песні і танца, на афішах якога яшчэ доўгі час значыліся словы «Партызанскі ансамбль».

Аляксандр Пацыенка,
г. Мінск.

Мая вайна

«Той жах у душы і да сёння...»

Як ёсць, так ёсць: маё свядомае ўступленне ў жыццё пачалося не з вясёлых дзіцячых забаў, а з разрываў бомбаў і свісту куль, якія ляцелі з роднага неба.

Жылі мы тады ў невялічкай вёсачцы Вараціхава, што за нейкіх дзесяць—пятнаццаць кіламетраў ад Смаленска. Мне ішоў пяты гадок. Немцы пачыналі бамбіць горад. Першыя іх самалёты з чорнымі крыжамі пралятaлі блізка, над нашай новай двухпавярховай школай. Тры зенікі, якія сталі за ёй, адкрылі агонь, што ворагам, вядома ж, не спадабалася, і таму пасля чарговага іх налёту ні ад зенітнай батарэі, ні ад самой школы, якую не паспелі нават адкрыць, амаль нічога не засталося...

Нас з малодшым братам тая бамбёжка заспела ў вялікім цэбры паблізу дома. Унутр яго з дапамогай падстаўкі мы яшчэ неяк залезлі, а вось вылезці ўжо не маглі. Да ўсяго наш плач заглушалі самалёты...

На шчасце, мама ўсё ж пачула нас, вырвала з «засады», а ўжо ў зямлянку (іх выкапалі ўсе напярэдадні) мы ляцелі, як тыя бомбы — галовамі ўніз, не чуючы пад нагамі прыступак...

Шмат гадоў пасля я прачытаў у земляка Аляксандра Твардоўскага:

...И какой ты вдруг покорный
На груди лежишь земной,
Заслонясь от смерти чёрной
Только собственной спиной.

Паэт пісаў так пра байца, пра дарослага чалавека. А як было нам, малым?

У вачах і да сёння палаючы Смаленск. Горад гарэў, як велізарнае вогнішча. Днём яго зацягваў чорны дым, ноччу ўздымалася ярка-рыжае зарыва. Яго водбліскі былі бачны за 40—50 кіламетраў!

— На Маскву пайшлі,— шапталі вясковыя бабулі ўслед варожым самалётам. — Страшэнная сіла... Хіба такую спыніш?

Дзякаваць богу, спынілі: знайшлося каму...

Семдзесят шэсць гадоў мы жывём пад мірным небам, і наш агульны абавязак помніць тых, хто адстаяў яго, хто цаною свайго жыцця зрабіў чалавецтву бясцэнны дар — раздаваў фашысцкую гадзіну.

Леанід Емяльянаў,
г. Мінск.

Закрытое акционерное общество «Белорусско-Швейцарский банк «БСБ Банк»
www.bsb.by

ЗАО «БСБ Банк»
Финансовая отчетность за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ

	Примечание	31 декабря 2020 года	31 декабря 2019 года
АКТИВЫ			
Денежные средства и их эквиваленты	6	130 409	151 509
Драгоценные металлы	7	37 111	24 173
Финансовые активы, учитываемые по амортизированной стоимости, в том числе:			
Средства в финансовых организациях	8	30 892	30 427
Кредиты клиентам	9	23 998	19 085
Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	10	122 332	69 629
Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	11	-	1 234
Активы в форме права пользования	12	3 579	2 102
Инвестиционная недвижимость	13	1 818	1 264
Основные средства и нематериальные активы	14	20 660	20 290
Отложенные активы по налогу на прибыль	34	-	1 105
Прочие активы	15	10 023	7 199
ИТОГО АКТИВЫ		**380 822**	**328 017**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ			
Обязательства			
Финансовые обязательства, учитываемые по амортизированной стоимости, в том числе:			
Средства финансовых организаций	16	4 001	-
Средства клиентов	17	283 248	258 527
Субординированные займы	18	14 458	10 782
Финансовые обязательства, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	19	944	10
Отложенные обязательства по налогу на прибыль	34	2 901	-
Обязательства по договорам аренды	20	3 813	2 102
Привилегированные акции	21	1 200	1 200
Прочие обязательства	22	6 202	4 641
Итого обязательства		**316 767**	**277 262**
Капитал			
Уставный капитал	23	46 353	46 353
Собственные выкупленные акции		-	(3 222)
Фонд переоценки финансовых активов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	23.1	1 361	1 253
Накопленная прибыль		16 341	6 371
Итого капитал		**64 055**	**50 755**
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ		**380 822**	**328 017**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

	Примечание	2020 год	201 год
Процентные доходы	24	11 539	10 367
Процентные расходы	24	(1 996)	(1 944)
Чистые процентные доходы		**9 543**	**8 423**
Комиссионные доходы	25	25 125	23 975
Комиссионные расходы	25	(12 158)	(9 293)
Чистые комиссионные доходы		**12 967**	**14 682**
Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	26	(2 465)	130
Чистый доход по операциям с иностранной валютой	27	19 909	13 548
Чистый доход по операциям с драгоценными металлами	28	12 791	3 301
Чистый доход по операциям с финансовыми активами, оцениваемыми по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	29	(79)	(245)
Чистый доход по операциям с финансовыми активами, оцениваемыми по амортизированной стоимости	30	(2)	1
Итого операционные доходы		**52 664**	**39 840**
Чистое (начисление)/ восстановление резервов под обесценение финансовых активов	6, 8, 9, 11, 16	645	(779)
Чистое (начисление)/ восстановление резервов по обязательствам кредитного характера	32	10	1 582
Расходы на персонал	31	(12 272)	(12 096)
Амортизационные отчисления	13, 14, 15	(3 949)	(3 623)
Административные расходы	32	(12 272)	(10 909)
Чистые прочие доходы / (расходы)	33	1 006	823
Прибыль до налогообложения		**25 841**	**14 838**
Расходы по налогу на прибыль	34	(5 988)	(3 063)
Чистая прибыль за год		**19 853**	**11 775**
Базовая прибыль на простую акцию	23.2	0,9146	0,5645

ОТЧЕТ О ПРОЧЕМ СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ

	Примечание	2020 год	2019 год
Чистая прибыль за год		**19 853**	**11 775**
Прочий совокупный доход / (расход), подлежащий впоследствии переклассификации в состав прибыли или убытка:	*23.1*		
Чистое изменение справедливой стоимости финансовых активов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		73	4
Налог на прибыль, относящийся к финансовым активам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		(18)	(1)
Изменение резерва под ожидаемые кредитные убытки по финансовым активам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		53	(532)
Итого прочий совокупный доход / (расход)		**108**	**(529)**
Итого совокупный доход		**19 961**	**11 246**

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ

	Примечание	Уставный капитал	Собственные выкупленные акции	Фонд переоценки финансовых активов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	Накопленная прибыль/ (непокрытый убыток)	Итого Капитал
Остаток на 31 декабря 2018 года		**46 353**	**(3 222)**	**1 782**	**646**	**45 559**
Общая совокупная прибыль / (убыток)		**-**	**-**	**(529)**	**11 775**	**11 246**
Чистая прибыль за год		-	-	-	11 775	**11 775**
Прочий совокупный доход / (расход) за год	23.1	-	-	(529)	-	**(529)**
Операции с собственниками, отражаемые напрямую в капитале		**-**	**-**	**-**	**(6 050)**	**(6 050)**
Начисление дивидендов		-	-	-	(6 050)	**(6 050)**
Остаток на 31 декабря 2019 года		**46 353**	**(3 222)**	**1 253**	**6 371**	**50 755**
Общая совокупная прибыль / (убыток)		**-**	**-**	**108**	**19 853**	**19 961**
Чистая прибыль за год		-	-	-	19 853	**19 853**
Прочий совокупный доход / (расход) за год	23.1	-	-	108	-	**108**
Операции с собственниками, отражаемые напрямую в капитале		**-**	**-**	**-**	**(6 661)**	**(6 661)**
Начисление дивидендов		-	-	-	(6 661)	**(6 661)**
Перераспределение между статьями собственного капитала		-	3 222	-	(3 222)	**-**
Остаток на 31 декабря 2020 года		**46 353**	**-**	**1 361**	**16 341**	**64 055**

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

	Примечание	2020 год	2019 год
Движение денежных средств от операционной деятельности:			
Полученные процентные доходы		11 092	9 827
Уплаченные процентные доходы		(1 760)	(1 417)
Полученные комиссионные доходы		25 066	24 105
Уплаченные комиссионные доходы		(12 127)	(9 232)
Реализованный результат по операциям с иностранной валютой		17 839	14 021
Реализованный результат по операциям с драгоценными металлами		100	138
Реализованный результат по операциям с производными финансовыми инструментами		(304)	(169)
Реализованный результат по операциям с финансовыми активами, оцениваемыми по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		(81)	(242)
Прочие полученные доходы		1 338	1 178
Уплаченные операционные расходы		(23 955)	(24 104)
Движение денежных средств, (использованных в) / полученных от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		**17 208**	**14 105**
(Увеличение)/ уменьшение операционных активов:			
Драгоценные металлы		4 025	610
Средства в финансовых организациях		11 571	(4 939)
Кредиты клиентам		(4 856)	(6 685)
Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		(32 568)	(2 845)
Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток		7	-
Прочие активы		(1 774)	(2 305)
Увеличение/ (уменьшение) операционных обязательств:			
Средства финансовых организаций		4 137	-
Средства клиентов		(11 256)	32 926
Прочие обязательства		317	(155)
Чистое движение денежных средств от операционной деятельности до налогообложения		**(13 189)**	**30 712**
Уплаченный налог на прибыль	34	(3 167)	(619)
Чистое движение денежных средств от операционной деятельности		**(16 356)**	**30 093**
Движение денежных средств от инвестиционной деятельности:			
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(2 326)	(1 568)
Продажа основных средств и нематериальных активов		(14)	(76)
Приобретение ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости		(35 439)	(601 890)
Погашение (реализация) ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости		35 743	614 812
Чистое движение денежных средств от инвестиционной деятельности		**(2 036)**	**11 278**
Движение денежных средств от финансовой деятельности:			
Выплата дивидендов		(6 661)	(6 181)
Платежи в отношении суммы основных обязательства по аренде	13	(1 266)	(2 098)
Чистое движение денежных средств от финансовой деятельности		**(7 927)**	**(8 279)**
Чистое увеличение/ (уменьшение) денежных средств и их эквивалентов		**(26 319)**	**33 092**
Влияние изменений обменных курсов на движение денежных средств и их эквивалентов		5 309	(1 778)
Денежные средства и их эквиваленты на начало года	6	**151 763**	**120 449**
Денежные средства и их эквиваленты на конец года	6	**130 753**	**151 763**

Прилагаемые примечания на страницах с 16 по 87 являются неотъемлемой частью настоящей финансовой отчетности.

Председатель Правления
С.В. Дубков

Главный бухгалтер
А.Н. Бельник

г. Минск,
31 мая 2021 года

Данная отчетность размещена: **https://www.bsb.by/files/2021/BSB_Bank_AZ_2020.pdf**

УНП 807000069

BDO
Тел. +375 17 308 74 50
Факс: +375 17 308 74 51
www.bdo.by

ООО «БДО»
пр-т Победителей, 103,
этаж 8, помещение 7,
Минск, Беларусь,
220020

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Акционерам, Совету директоров, Правлению
Закрытого акционерного общества «Белорусско-Швейцарский Банк «БСБ Банк»

Исх. номер: 7603
Дата: 31 мая 2021 года

Реквизиты аудируемого лица:
Наименование: Закрытое акционерное общество «Белорусско-Швейцарский Банк «БСБ Банк» (сокращенное наименование банка — ЗАО «БСБ Банк»)
Место нахождения: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, пр. Победителей, 23, корп. 4
Сведения о государственной регистрации: ЗАО «БСБ Банк» зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь с присвоением регистрационного номера № 195 от 07.10.2002
УНП: 807000069

Аудиторское мнение

Мы провели аудит финансовой отчетности ЗАО «БСБ Банк» (далее – «Банк»), состоящей из:

- Отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2020 года;
- Отчета о прибылях и убытках и прочем совокупном доходе, отчетов об изменениях в капитале и движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату;
- Примечаний к финансовой отчетности, включающих краткое изложение основных положений учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных аспектах финансовое положение ЗАО «БСБ Банк» по состоянию на 31 декабря 2020 года, а также его финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – «МСФО»).

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита. Наши обязанности, предусмотренные указанными стандартами, более подробно рассматриваются в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности» настоящего заключения.
Мы являемся независимыми по отношению к Банку в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров, разработанным Советом по международным стандартам этики для профессиональных бухгалтеров, и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту финансовой отчетности в Республике Беларусь, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом этики профессиональных бухгалтеров.
Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточным и надлежащим основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита отчетности

Ключевые вопросы аудита отчетности – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для проводимого аудита финансовой отчетности за текущий период.
Мы определили, что ключевые вопросы аудита отчетности, о которых необходимо сообщить в нашем аудиторском заключении, отсутствуют.

Обязанности аудируемого лица по подготовке финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление финансовой отчетности в соответствии с МСФО и организацию системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для подготовки финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.
При подготовке финансовой отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в финансовой отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности.
Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки финансовой отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с Международными стандартами аудита, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей финансовой отчетности, принимаемые на ее основе.
В рамках аудита, проводимого в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита, аудиторская организация применяет профессиональное суждение и сохраняет профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита.
Мы также:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения финансовой отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры, в соответствии с оцененными рисками, направленные на снижение этих рисков; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений финансовой отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие, таких как сговор, подлог или подделку документов, умышленные пропуски, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля;
- получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей отношение к аудиту финансовой отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;
- оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в финансовой отчетности;
- оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в финансовой отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, нам следует модифицировать аудиторское мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;
- оцениваем общее представление финансовой отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также оцениваем, обеспечивает ли финансовая отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.
Мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что нами были выполнены все этические требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.
Из числа вопросов, доведенных до сведения лиц, наделенных руководящими полномочиями, мы выбираем ключевые вопросы аудита отчетности и раскрываем эти вопросы в аудиторском заключении (кроме тех случаев, когда раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят пользу от ее раскрытия).

Руководитель задания.
Управляющий партнер BDO в Беларуси ____________ Александр Шкодин

Руководитель аудиторской группы.
Заместитель директора по консультационным и иным профессиональным услугам ____________ Иван Коваленко

Дата аудиторского заключения: 31 мая 2021 года
Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь
Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 31 мая 2021 года

Должность, Ф.И.О. Главный бухгалтер А.Н. Бельник   Подпись______________

СВЕДЕНИЯ ОБ АУДИТОРЕ:

Наименование:	ООО «БДО»
Место нахождения:	Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр. Победителей, 103, 8 этаж, помещение 7
Сведения о государственной регистрации:	Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15 ноября 2013 года
УНП:	190241132

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!

Комитетом государственного имущества Гродненского областного исполнительного комитета

ПРОВОДЯТСЯ АУКЦИОНЫ

по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЮТСЯ

1) Здание контрольно-технического пункта, заправочного пункта, хранилищ техники, эстакады автомобильные с инженерными сетями, объектами благоустройства по ул. Красноармейской, 53, 53/1-53/13 в г. п. Россь Росского с/с Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона – 376 142 руб. 85 коп.
Размер задатка – 40 000 руб.

2) Пункт технического обслуживания и ремонта с пристройкой, здание АЗС № 29, столярная мастерская с инженерными сетями, объектами благоустройства около г. п. Россь Росского с/с, 33, 33/1, 33/2 Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона – 93 860 руб. 13 коп.
Размер задатка – 10 000 руб.

3) Бытовой домик АЭР; склад НЗ с подвалом и боксом на 10 м/м и мощением; гараж техники с котельной, пристройкой, площадкой; контрольно-технический пункт парка АЭР с наружной водопроводной сетью около г. п. Россь Росского с/с 39, 39/1, 39/2, 39/3 Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона – 82 832 руб. 66 коп.
Размер задатка – 10 000 руб.

4) Подъездной путь «в/ч 97100» около деревни Студенец; хранилища ГСМ № 2, хранилище спецжидкостей с объектами благоустройства около г. п. Россь Росского с/с, 45, 45/1 Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона – 117 186 руб. 99 коп.
Размер задатка – 12 000 руб.

5) Медпункт, штаб с пристройкой и 2 террасами, штаб с пристройкой с инженерными сетями, объектами благоустройства по ул. Красноармейской, 51, 51/1, 51/2 в г. п. Россь Росского с/с Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона – 119 206 руб. 14 коп.
Размер задатка – 12 000 руб.

Аукцион состоится – 22.07.2021 г. в 11.30.
Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу:
г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.
Последний день подачи заявлений на участие в аукционе –
16.07.2021 г. до 16.00.

Подробная информация по телефонам:
в городе Волковыске: 8 (01512) 5 13 44, 2 06 03.
в городе Гродно: 8 (0152) 62 39 11, 62 39 24, 62 39 23, 62 39 31.
Дополнительная информация размещена на сайте: **https://au.nca.by**

УНП 500042135

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **BELTORGI.BY**
Продавец: **УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства имени А.М. Кищенко»** (УНП 600126458), 222520, г. Борисов, ул. Блюхера, 19, тел. 8 025 699 20 66, в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».
Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **14 июля 2021 г. с 09.00 до 17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY.**

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Гараж, инв. № 1-005, общ. пл. 114 кв. м, механические мастерские, инв. № 01-008, общ. пл. 336,5 кв. м, производственный корпус керамического цеха, инв. № 01-010, общ. пл. 4027,0 кв. м, производственный корпус № 01-003, столовая комбината, инв. № 01-03а, общ. пл. 3000,1 кв. м, проходная, инв. № 01-006 (задняя), проходная центральная, инв. № 01-013, общ. пл. 13 кв. м, склад, инв. № 01-009, склад материальных ценностей, инв. № 01-017, общ. пл. 183,9 кв. м, склад материальных ценностей, инв. № 01-012, общ. пл. 103,7 кв. м, художественные мастерские, инв. № 01-002, общ. пл. 996 кв. м, г. Борисов, ул. Блюхера, 19, художественные мастерские 610/с-26438, инв. № 01-016, общ. пл. 200,6 кв. м, г. Борисов, пр-т Революции, 42А, художественные мастерские 610/с-26415, инв. № 01-004, гостиница, инв. № 01-001б – общ. пл. 459,8 кв. м, г. Борисов, пр-т Революции, 42Б	1 676 390,72
2	Шкаф сушильный № 1, инв. № 197	100,00
3	Шкаф сушильный № 11, инв. № 392	100,00
4	Шкаф сушильный № 13, инв. № 259	100,00
5	Шкаф сушильный № 14, инв. № 259-3	100,00
6	Шкаф сушильный № 15, инв. № 259-1	100,00
7	Шкаф сушильный № 16, инв. № 259-2	100,00
8	Шкаф сушильный № 2, инв. № 198	100,00
9	Шкаф сушильный № 3, инв. № 204	100,00
10	Шкаф сушильный № 4, инв. № 258	100,00
11	Мельница барабанная № 1, инв. № 366	1 000,00
12	Мельница барабанная № 2, инв. № 334	800,00
13	Мельница барабанная № 3, инв. № 295	800,00
14	Мельница шаровая, инв. № 276	500,00
15	Мельница шаровая, инв. № 321	800,00
16	Мельница барабанная № 4, инв. № 336	150,00
17	Компрессор, инв. № 357	650,00
18	Станок гончарный, инв. № 191	230,00
19	Станок гончарный, инв. № 192	230,00
20	Станок гончарный, инв. № 192-1	230,00
21	Станок гончарный, инв. № 192-2	230,00
22	Станок гончарный, инв. № 192-3	230,00
23	Станок фрезерный Ф-6, инв. № 501	200,00
24	Станок вертикально-сверлильный, инв. № 220	200,00
25	Промышленная швейная машина Global ZZ 217-3S (Голландия), инв. № 606	1 500,00

Местонахождение – г. Борисов, ул. Блюхера, 19.
Телефон для ознакомления и осмотра: +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 01.07.2021 г. с 09.00 по 13.07.2021 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 08.06.2021 г.

Извещение о проведении открытого аукциона

Организатор аукциона – Червенский районный исполнительный комитет

№ лота	Сведения о виде и предмете аукциона	Адрес объекта и его наименование	Срок аренды	Начальная цена объекта (рублей)	Сумма задатка (рублей)	Расходы по организации и проведению аукциона (рублей)	Ограничения (обременения) прав в использовании земель и другие ограничения
1	Аукцион на право заключения договора аренды земельного участка	Земельный участок для строительства и обслуживания объекта производственно-складского назначения, расположенный по адресу: Минская обл, Червенский р-н, д. Кулики, площадь 2,2406 га, кадастровый номер 625883505601000238	99 лет	54 966,85	5 496,69	5762,01 + расходы по размещению извещения в СМИ + возмещение потерь	Земельный участок имеет ограничение (обременение) прав в использовании: охранная зона электрических сетей напряжением свыше 1000 вольт, площадью 0,0516 га
1		Земельный участок для строительства и обслуживания объекта производственно-складского назначения в районе д. Залесье, расположенного по адресу: Червенский р-н, Валевачский с/с, д. Залесье, площадь – 0,5797 га, кадастровый номер 625880804101000048	99 лет	1 859,39	185,94	2780,73 + расходы по размещению извещения в СМИ	Земельный участок имеет ограничение (обременение) прав в использовании: придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильной дороги – площадь 0,0046 га

Задаток перечисляется на расчетный счет BY94 AKBB 3641062700002600 0000 в ЦБУ 627 филиала № 500 МУ ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 600008398. Оплата объекта аукциона (включая затраты, связанные с его проведением) должна быть осуществлена в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона. Для участия в аукционе представляются: заявление, документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка, а также иные документы, предусмотренные Положениями о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков и продажи земельных участков в частную собственность, утвержденными Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462. При подаче заявления заключается соглашение с райисполкомом о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Аукцион проводится при наличии не менее двух участников.

Аукцион состоится **2 августа 2021 года в 11.00** в здании Червенского райисполкома (зал заседаний) по адресу: г. Червень, пл. Свободы, 1. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с момента опубликования извещения в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Червень, пл. Свободы, 1, райисполком, кабинет 71, тел. 80171428489 по **30 июля 2021 года** включительно.

Считать недействительным утерянный ЗАО «СК «Белросстрах» бланк страхового полиса «Добровольное страхование имущества физических лиц; Добровольное страхование гражданской ответственности владельцев квартир» форма 2РН, 2РП серия БИ № 0087579.

УНП 100782388

Свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя ТИТКОВА Дениса Вячеславовича № 190333126 **считать недействительным в связи с утерей.**

Суседзі

«ЗАРОБІТЧАНЕ» Ў АДЧАІ

Чаму ўкраінцы трапілі ў Польшчы ў «каранцінную пастку»?

У Польшчы ўвялі абавязковы 10-дзённы каранцін. Адпаведная абмежавальная мера датычыцца тых, хто прыбывае з краін, якія не адносяцца да Шэнгенскай зоны. З такой заявай выступіў намеснік міністра аховы здароўя Польшчы Вальдэмар Краска, паведаміла RMF 24. Паводле яго слоў, увядзенне такой меры звязана з тым, што ў гэтай краіне з'яўляецца ўсё больш мутацый каранавіруса. Як заўважыў Краска, каранцін не будзе распаўсюджвацца на дзяцей ва ўзросце да 12 гадоў, якія падарожнічаюць пад наглядам дарослых, вакцынаваных супраць COVID-19. Абмежавальныя меры не датычацца асоб, якія ўжо прышчэплены належным чынам. У пераліку толькі тыя прэпараты, якія адобраны ў ЕС. Гэта двухкампанентныя Pfizer/BioNTech, Moderna, AstraZeneca AB, а таксама аднакампанентны Johnson & Johnson. Каранцін будзе доўжыцца 10 дзён, але праз тыдзень чалавек можа быць вызвалены ад яго ў выпадку адмоўнага выніку тэста. Жорсткія абмежавальныя меры закранулі агенцтвы па працаўладкаванні, якія даюць работу ўкраінцам у Польшчы. Яны шакіраваныя такім рашэннем: «Мы не былі гатовыя да гэтага», паведаміў аперацыйны дырэктар польскага агенцтва па працаўладкаванні EWL Group Рафал Мруз. Чаму «заробітчане» трапілі ў «каранцінную пастку»?

Перавабліваюць сем'ямі

Больш за палову ўсіх працоўных віз у ЕС выдаюць менавіта ўкраінцам і менавіта для работы ў Польшчы. «Заробітчане» карыстаюцца ў гэтай краіне павышаным попытам. Як распавяла obozrevatel.com кіраўнік па рабоце з партнёрамі Jooble Алена Кірыльеўніна, у параўнанні з пачаткам вясны ў маі попыт на работнікаў з Украіны павялічыўся больш чым на траціну — колькасць прапаноў ад польскіх работадаўцаў вырасла на 36 працэнтаў. Патрабаваліся як align рознарабочыя, так і кваліфікаваныя спецыялісты.

Пры гэтым палякі спрабуюць пераваბіць «заробітчан» цэлымі сем'ямі. Такі прагноз агучыў у эфіры «Украіна 24» прэзідэнт Усеўкраінскай асацыяцыі кампаній па міжнародным працаўладкаванні Васіль Васкабойнік. Паводле яго слоў, нават у перыяд цвёрдых каранцінных абмежаванняў Польшча працягнула запрашаць на работу ўкраінцаў. «Калі прааналізаваць 2020 год, калі было шмат абмежаванняў па выездзе ўкраінцаў за мяжу, тым не менш працоўная міграцыя ўкраінцаў амаль не скарацілася. Напрыклад, Польшча выдала амаль за 1 мільён 800 тысяч запрашэнняў украінцам на работу. Калі паглядзець на тыя крокі, якія робіць польскі ўрад па прыцягненні працоўных мігрантаў з Украіны, мы ўбачым, што яны ўжо хочуць, каб украінцы бралі з сабой сем'і. Гаворка ідзе не проста аб працоўнай міграцыі, а пра эміграцыю назаўсёды», — распавёў Васіль Васкабойнік.

Прыбаўка да ВУП

У Польшчы мяркуюць спрасціць доступ на свой рынак для замежных работнікаў. Пра гэта заявіла віцэ-міністр развіцця, працы і тэхналогій краіны Івона Міхалек, паведаміла Polskie Radio 24.

«Мы хочам, каб замежнікі маглі лёгка прыехаць у Польшчу і пачаць тут працаваць, асабліва ў тых прафесіях, дзе нам не хапае працоўнай сілы, дзе палякі не хочуць працаваць. Мы хацелі б прапанаваць ім, каб яны таксама прывезлі свае сем'і, каб яны маглі ствараць наш ВУП разам з намі», — заявіла Міхалек. Змены плануюць укараніць у рамках Нацыянальнага плана аднаўлення ад пандэміі.

Для такой палітыкі ёсць усе падставы — з 2014 года польская эканоміка вырасла на 22 працэнты. Па самых сціплых падліках, украінцы дадалі да валавога ўнутранага прадукту Польшчы каля 3 %. «Мы памятаем пра грамадзян Украіны, якія пражываюць і працуюць у Польшчы. Яны з'яўляюцца важным суб'ектам, без якога зафіксаваны ў нас на працягу некалькіх гадоў дынамічны эканамічны рост быў бы ніжэйшы», — прызнаў прэм'ер-міністр Польшчы Матэвуш Маравецкі. «Заробітчане» аказваюць фінансавую падтрымку сваім сем'ям ва Украіне. Паводле даных Сусветнага банка, адпаведныя грашовыя пераводы ў 2019 годзе дасягнулі 16 мільярдаў долараў. Значная частка гэтай сумы паступіла з Польшчы.

«Бой» за мігрантаў

Мігранты з Украіны больш за ўсё жадаюць працаваць у Германіі і Польшчы. Адпаведнае даследаванне апублікавала польскае агенцтва па працаўладкаванні EWL Group, паведаміў «Укрінфарм». Апытанне было праведзена метадам інтэрнэт-інтэрв'ю з дапамогай камп'ютара. У ім прыняло ўдзел 620 працоўных мігрантаў на тэрыторыі Польшчы, 92,4 % з якіх аказаліся ўкраінцамі.

Паводле даследавання, больш за ўсё «заробітчане» хацелі б працаваць у Германіі (51 %) і Польшчы (48 %). Пасля па папулярнасці ідуць Чэхія (26 %), ЗША (25 %) і Канада (23 %). Замыкаюць першую дзясятку скандынаўскія краіны: Нарвегія (21 %), Швецыя (18 %) і Фінляндыя (17 %), а таксама Вялікабрытанія (14 %).

Аналізуючы вынікі даследавання, у EWL Group адзначаюць, што Польшча і ў далейшым застаецца прывабным месцам работы для працоўных мігрантаў. Тым не менш з перспектывай афіцыйнага завяршэння пандэміі каранавіруса ўсё больш работнікаў шукае варыянт працаўладкавання ў іншых краінах.

Як заўважыў дырэктар па міжнароднай рэкрутацыі EWL Group Марцін Каладзейчык, хутка пачнецца «сапраўдны еўрапейскі бой» за працоўнага мігранта з усходняй Еўропы. У прыватнасці, іх пачынаюць больш актыўна запрашаць краіны Балтыі ці Фінляндыя. У пошуках новых рашэнняў па прыцягненні замежнікаў знаходзяцца Чэхія і Славакія. Германія пакуль не лібералізавала свой рынак для працоўных мігрантаў з усходу, але невядома, як гэтая сітуацыя будзе выглядаць у будучыні.

Варыянты для нелегалаў

Па падліках Усеўкраінскай асацыяцыі кампаній па міжнародным працаўладкаванні, каля пяці мільёнаў украінцаў вымушаныя працаваць за мяжой у розных краінах свету. Прыкладна 50-60 працэнтаў з іх уладкоўваюцца нелегальна. Украінцы знаходзяць работу ў іншых краінах у абыход закона па шэрагу прычын. Перш за ўсё шмат хто прызвычаіўся нелегальна працаваць і ва Украіне, таму такая магчымасць іх не палохае.

Яшчэ адна прычына — міграцыйнае заканадаўства некаторых заходніх краін, якое забараняе наймаць нізкакваліфікаваных работнікаў-замежнікаў. Напрыклад, у Германіі працоўную візу не могуць атрымаць людзі, якія не ведаюць мовы і не маюць пацверджанай кваліфікацыі, а на сезонныя работы могуць прэтэндаваць толькі грамадзяне ЕС. Але нямецкія зарплаты для ўкраінцаў вельмі прывабныя. Таму многія людзі згаджаюцца ехаць у Германію без працоўнай візы і застаюцца на нелегальных работах з усімі наступствамі.

Магчымы і яшчэ адзін варыянт, калі людзі едуць з працоўнай візай, прэтэндуюць на адну работу і заробак, але ім прапануюць больш грошай — толькі нелегальна. І яны пагаджаюцца, таму што зарабляць неабходна.

Жыццё «заробітчаніна» ў Польшчы наогул раз-пораз падвяргаецца небяспецы, адзначае iz.ru. Так, у ліпені мінулага года непадалёк ад Любліна забілі 26-гадовую ўкраінку, якая прыехала на заробкі. Раней непадалёк ад горада Вонгравец, што ў Вялікапольскім ваяводстве, знайшлі цела ўкраінскага работніка. Дазналіся, што, калі яму стала дрэнна, работадавец забараніла выклікаць хуткую і проста вывезла мужчыну паміраць у лес.

«Плацяць менш, чым сваім рабочым, здзекуюцца, падманваюць, умовы працы катаржныя», — так «заробітчане» ахарактарызавалі ўмовы strana.ua. Напрыклад, зборшчыкам ягад прапануюць ад 800 долараў, пры гэтым працаваць прыйдзецца па 12-14 гадзін у дзень з адным выхадным у тыдзень. Зразумела, калі надвор'е дазволіць і ўраджай будзе добры. Бо збіраць неабходна не менш чым 40 кілаграмаў ягад штодня.

«На абед давалі толькі вараную бульбу, а пасялілі ў адрыне, якая больш падобная на стайню — на 13 ложкаў. Гэта нават не ложкі, а проста дошкі, нічым не пакрытыя. Як там жыць — не ўяўляю», — згадала жыхарка Луцка.

Як заўважаюць эксперты, варта ўлічваць, што многія вакансіі — махлярства. У іх адлюстроўваюць несапраўдныя ўмовы, а часам за афармленне дакументаў «работадаўцы» патрабуюць грошы і знікаюць.

«Каб не трапіць у працоўнае рабства, парада, як і да каранавіруса, нязменная: трэба падпісваць кантракт і ўважліва яго чытаць, а таксама нікому не аддаваць свой пашпарт», — заўважылі эксперты.

Прывід лакдаўну

Раней паведамлялася, што ўкраінскія гастарбайтары абураныя неабходнасцю прышчапляцца ад COVID-19 пры ўездзе ў Польшчу. Пункты вакцынацыі польскія ўлады размясцілі на памежных пераходах. Сама імунізацыя бясплатная, але за тэст на COVID-19 трэба заплаціць 130 злотых (каля 35 долараў), паведаміла PIA «Навіны». Улады Польшчы запэўніваюць, што не прымушаюць мігрантаў да імунізацыі — працэс абсалютна добраахвотны. Аднак «заробітчане» паведамляюць аб «загадах» ад польскіх пагранічнікаў. Яны заўважаюць аб дваістых адчуваннях: вакцынацыя — добрая справа, аднак украінцы ў выніку пачынаюць адчуваць сябе «як пракажоныя, якіх трэба адмыць перад допускам да белых людзей».

Пры такім раскладзе цяперашняя «каранцінная пастка» выглядае цалкам заканамернай з'явай. Насамрэч сітуацыя застаецца надзвычай складанай. Уладам і медработнікам Польшчы варта рыхтавацца да новай хвалі пандэміі каранавіруса, якая будзе звязана з распаўсюджваннем індыйскага штама. Пра гэта заявіў днямі галоўны санітарны інспектар Польшчы Кшыштаф Сачка ў эфіры Polskie Radio 24. «Мы выявілі каля сотні выпадкаў заражэнняў індыйскім штамам каранавіруса. І гэтыя людзі падчас інкубацыйнага перыяду кантактавалі з навакольнымі, так што маглі іх заразіць. Гэтыя навакольныя, напэўна, таксама паспелі пакантактаваць з іншымі людзьмі. Так што ёсць усе падставы чакаць успышкі заражэнняў індыйскім штамам», — заявіў Сачка.

У найбліжэйшы час у Польшчы разгледзяць вяртанне шэрагу сацыяльных і эканамічных абмежаванняў, заявіў міністр аховы здароўя Польшчы Адам Нядзельскі ў эфіры тэлеканала TVP Info. Ён адзначыў, што ў Германіі індыйскі штам выяўлены ў шасці працэнтах усіх новых выпадкаў заражэння каранавірусам. У Бельгіі адпаведны паказчык складае 4 %, у Іспаніі — 5 %. А ў Партугаліі на «дэльта-варыянт» COVID-19 прыпадае больш за 70 % новых выпадкаў захворвання. Адам Нядзельскі нагадаў, што ў шэрагу замежных краін сітуацыя з індыйскім штамам ужо справакавала ўспышкі заражэнняў. «Дэльта» прысутнічае ў 92 краінах свету і выклікае «новую смяротную хвалю», заўважыла The Guardian. «Мы вымушаныя абмяркоўваць магчымыя варыянты рэагавання аж да вяртання лакдаўну», — заявіў Нядзельскі. Напэўна, каментарыі тут залішнія.

Пётр ДУНЬКО.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ЯК ЗБЕРАГЧЫ ТАМАТЫ АД ФІТАФТАРОЗУ І КЛАДАСПАРЫЁЗУ

Фітафтароз і кладаспарыёз адносяцца да найбольш небяспечных хвароб таматаў: яны могуць нейкі час праходзіць скрыта, а калі праявяцца, лячыць культуру будзе позна. Акрамя таго, на іх з'яўленне аказвае ўскосны ўплыў надвор'е. Вось чаму прафілактыка ў дадзеным выпадку абавязковая.

Разрэджанасць пасадак

Калі ў мэтах эканоміі месца загусціць пасадкі, гэта будзе першым крокам на шляху да ўзнікнення захворванняў. Раслінам не хапае святла, зацененая імі глеба не паспявае цалкам прасохнуць пасля паліву і ўвесь час застаецца вільготная, што стварае ідэальныя ўмовы для развіцця хвароб таматаў. Для таго каб апошняга не здарылася, трэба строга выконваць схемы пасадкі для таматаў, у залежнасці ад іх вышыні і месца размяшчэння.

Калі вы вырошчваеце высакарослыя таматы, адлегласць паміж радамі можа даходзіць да 1 м, паміж кустамі — 70 см. У некаторых выпадках інтэрвал можна крыху паменшыць: 70—90 см паміж радамі і 50—60 см паміж кустамі адпаведна.

Сярэднерослыя памідоры саджаюць на адлегласці 55 см паміж раслінамі і 70—80 см — паміж радамі. Дапушчальна трохі змяняць гэтыя параметры з улікам сорту.

Пры пасадцы памідораў нізкарослых сартоў можна пакідаць паміж кустамі да 30 см свабоднай прасторы, а паміж радамі — 50 см.

Правільны паліў

Развіццю захворванняў спрыяюць высокая тэмпература і павышаная вільготнасць. Таму строга рэгламентаваны паліў не менш важны, чым разрэджанасць пасадак. Асабліва гэта датычыцца вырошчвання таматаў у ахаваным грунце. У першы тыдзень пасля высадкі расады ў цяпліцу іх і зусім паліваць не варта. Затым расліны забяспечваюць вадой кожныя 3—7 дзён (у гарачае надвор'е — часцей). Да цвіцення паліў праводзяць з разліку 4-5 л вады на куст, а пасля закладкі кветкавых гронак — 1-2 л на куст. Падчас завязвання пладоў норму паліву зноў даводзяць да 3—5 л.

У адкрытым грунце памідоры паліваюць 1-2 разы на тыдзень пад корань, выліўшы на 1 кв. м прыкладна 15—20 л вады. У абодвух выпадках паліў традыцыйна праводзяць па раніцах адстоенай або сабранай дажджавой вадой.

Мульчыраванне

Каб засцерагчы пасадкі ад спор хвароб, здольных існаваць у глебе, трэба прыкрыць грады з таматамі прыдатным матэрыялам. Для гэтай мэты падыдуць і пакрыўны матэрыял (агравалакно, спанбонд і іншае), і сена (салома), і кампост, і скошаная трава, а таксама драўняныя шчэпкі і пілавінне. Мульча стане яшчэ адным элементам засцярогі раслін ад фітафтарозу і кладаспарыёзу.

Праветрыванне цяпліцы

Калі таматы растуць у закрытым грунце, то для зніжэння тэмпературы і вільготнасці паветра іх трэба рэгулярна праветрываць, адкрываючы дзверцы цяпліцы. Дасведчаныя агароднікі сцвярджаюць, што калі тэмпература паветра не апускаецца ніжэй за 15 °С нават ноччу, то дзверы ў цяпліцу можна наогул не зачыняць.

Апрацоўка пестыцыдамі

Не абысціся і без іх. Для прафілактыкі фітафтарозу і кладаспарыёзу таматы ў перыяд вегетацыі апырскваюць фунгіцыдамі, напрыклад, прэпаратамі «Фітаспарын-М», «Алірын-Б», «Гамаір» па інструкцыі.

Пасынкаванне

Таматы, дзякуючы пільнай увазе, пачнуць актыўна расці і запоўняць сваёй зялёнай масай усе міжраддзі, а гэта зноў жа прывядзе да абмежавання доступу паветра да глебы. Пасынкаванне таматаў не толькі дапаможа ім застацца здаровымі, але і паскорыць паспяванне ўраджаю.

Першае пасынкаванне праводзяць праз два тыдні пасля высадкі расады ў грунт, а затым паўтараюць рэгулярна, кожныя 10—14 дзён. Апошняе дазваляе своечасова адсочваць новыя атожылкі і прадухіляць загушчэнне куста. Галоўнае правіла змагара з пасынкамі заключаецца ў тым, што рабіць гэта трэба своечасова, а менавіта не пазней, чым яны стануць большыя за 4-5 см у даўжыню. У дадзены момант яны яшчэ тонкія, не цягнуць сілы з мацярынскай расліны і іх лёгка выдаліць рукамі або з дапамогай нажніц.

Ёсць яшчэ адзін спосаб, які мінімізуе рызыку ўзнікнення фітафтарозу і кладаспарыёзу таматаў. Гэта выбар сартоў, устойлівых да абодвух захворванняў. У якасці перастрахоўкі можна скарыстацца і ім.

Даты | Падзеі | Людзі

30 ЧЭРВЕНЯ

У краіне

1881 год — нарадзіўся (Браншчына) Павел Андрэевіч Растаргуеў, беларускі і расійскі мовазнаўца, педагог, праваздзейны член Інбелкульта, доктар філалагічных навук, прафесар. У 1918 годзе чытаў курс лекцый па беларускай мове ў Беларускім народным універсітэце ў Маскве. Працаваў у Навазыбкаўскім педагагічным інстытуце, у Інстытуце мовы, літаратуры і мастацтва АН БССР. Даследаваў гісторыю і дыялекталогію ўсходнеславянскіх моў, беларускія гаворкі, праблемы беларускай літаратурнай мовы.

1900 год — нарадзіўся Пётр Міхайлавіч Гаўрылаў, адзін з кіраўнікоў абароны Брэсцкай крэпасці, Герой Савецкага Саюза. У пачатку Вялікай Айчыннай вайны камандзір 44-га стралковага палка 42-й стралковай дывізіі маёр Гаўрылаў узначаліў абарону Усходняга форта і часткі Кобрынскага ўмацавання Брэсцкай крэпасці. Пасля месяца баёў, 23 ліпеня 1941-га, цяжка паранены, трапіў у палон. Вызвалены савецкімі войскамі ў маі 1945 года. Аўтар успамінаў.

1941 год — ЦК КП(б)Б прыняў Дырэктыву № 1 «Аб пераходзе на падпольную работу партарганізацый раёнаў, занятых ворагам», а на наступны дзень — Дырэктыву № 2 «Аб разгортванні ўзброенай партызанскай вайны ў тыле ворага».

У свеце

1792 год — у Парыж з песняй увайшоў марсэльскі добраахвотніцкі батальён. Складзеная сапёрным афіцэрам Клодам Жазэфам Ружэ Дэ Лілем для Рэйнскай арміі баявая песня была адсюль названа «Марсэльезай» і стала потым нацыянальным гімнам Францыі.

1935 год — выдавецтва Penguin Books выпусціла сваю першую кніжку. Ідэя выпуску танных (па цане 10 цыгарэт) кніжак у мяккай вокладцы і кішэннага фармату, якая нарадзілася ў сэра Алена Лэйна, зрабіла рэвалюцыю ў выдавецкай справе, забяспечыўшы масавыя тыражы як папулярных, так і класічных твораў.

1941 год — рашэннем Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, ЦК ВКП(б) і СНК СССР утвораны Дзяржаўны камітэт абароны пад старшынствам І. В. Сталіна — надзвычайны дзяржаўны орган у СССР, у якім у гады Вялікай Айчыннай вайны была сканцэнтравана ўся паўната ўлады. Для аператыўнага інфармавання насельніцтва аб падзеях, якія адбываюцца на фронце і ў тыле, было створана Савецкае інфармбюро.

Так гаварыў...

КАТОН СТАРЭЙШЫ:

«Асцерагайся сам таго, чаго не адабраеш у іншых».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.41	21.45	17.04
Віцебск —	4.23	21.43	17.20
Магілёў —	4.31	21.35	17.04
Гомель —	4.37	21.22	16.45
Гродна —	4.58	21.58	17.00
Брэст —	5.08	21.50	16.42

Месяц

Поўня 24 чэрвеня.
Месяц у сузор'і Рыб.

Імяніны

Пр. *Мануіла, Савація, Савелія.*
К. *Гертруды, Люцыны, Эміліі, Арнольда, Кірылы, Раймунда, Уладзіслава, Эрнеста.*

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ЗАЎТРА

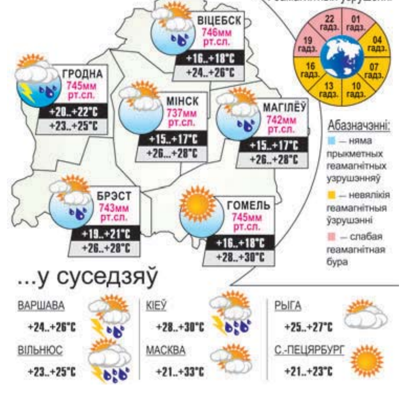

УСМІХНЕМСЯ

— А што рабіць, калі мужык пайшоў налева?
— Ой, галоўнае — каб там з ім не сустрэцца!

— Доктар, а можа, само пройдзе?
— Не думаю. Прыйдзецца наражаць.

— Міхаська, а праўда, што я табе дадзена Богам?
— Так, Ганначка... Толькі за якія мае грахі, не ведаю!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1529.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 29 чэрвеня 2021 года.